

KUOPIO

TILINPÄÄTÖS 2017

Kasvun ja oppimisen palvelualue
Kasvun ja oppimisen lautakunta 20.2.2018

Sisällys

	sivu
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2017	
Kasvun ja oppimisen palvelualue	1
Varhaiskasvatuspalvelut	7
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	11
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	16
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	20
Sisäisen valvonnan selonteko	23
Mittaristo	26
Henkilöstöseuranta	28
Talousarvion toteutumisvertailutietoja	29
Kuopion perusopetuksen oppilaskohtaiset menot kouluittain	40
Investoinnit	42
Projektien edistymisen seuranta	43

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1. - 31.12.2017

Toiminta

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toiminta on toteutunut suunnitellusti.

Kuopion kaupungin koulutuspoliittinen ohjelma vuosille 2017 - 2025 ”Kuopiolainen opetus – lupa innostua”, suunnitelma hyväksyttiin, hyväksyttiin myös perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä nuoriso-ohjelma vuosille 2017 – 2020.

Uusi Jynkän koulu otettiin käyttöön 1.8.2017. Koulu toimii lähipalvelukeskuksena, jossa on esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmia tukevat tilat, omatoimikirjasto sekä lähiliikuntamahdollisuudet. Jynkän koulu on valtakunnallisestikin mielenkiintoinen uudenlainen oppimisympäristö. Hatsalan klassillisen koulun ruokalarakennus valmistui ja otettiin käyttöön 1.8.2017. Hiltulanlahden koulun tilakysymys ratkaistiin viipalerakennuksella, mikä kattaa tilatarpeen uuden koulun valmistumiseen saakka. Melalahden opetus käynnistyi 1.8.2017 osittain Riistaveden koulun tiloissa ja osittain Riistaveden koulun yhteyteen rakennetulla viipalerakennuksella.

Opetussuunnitelmien käyttöönotto etenee suunnitellusti; vuosiluokkien 7-9 opetussuunnitelmat hyväksyttiin käyttöön 1.8.2017 alkaen, koulukohtaisia opetussuunnitelmia päivitettiin.

Lukiokoulutuksen vetovoimaisuus on lisääntynyt. Ensisijaisia hakijoita kevään yhteishaussa on 184 enemmän kuin aloituspaikkoja. Lukioon pääsi 52,7 % peruskoulun päättäneistä ja kaksoistutkintoon 3,1%.

Varhaiskasvatuksen asumaksuja tarkistettiin 1.3.2017 lukien. Lakimuutoksen myötä 2 ja 3 hengen perheiden tuloraja nousi, jolloin näiltä perheiltä perittävä maksu pieneni.

Varhaiskasvatuksessa tehtiin alkuvuoden aikana asiakaskysely ja asiakastytyväisyys on erittäin hyvällä tasolla kyselyyn vastaajien mielestä. Kaupungin verkkosivuilla on ollut myös Vasu-kysely, jonka tuloksia hyödynnetään Vasu-työssä. Varhaiskasvatussuunnitelma hyväksyttiin elokuussa ja se otettiin käyttöön välittömästi.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintatuotot 13,4 M€ toteutuivat lähes talousarvion mukaisina (100,4%) ja toimintakulujen -198,1 M€ toteutuma alittui talousarviosta n. 0,9 M€ (99,5 %).

Ilman tilinpäästövaiheessa kirjattuja Servican (ateriapalvelut 0,3 M€) ja Kaupunkiympäristön palvelualueen (koulukuljetus 0,3 M€) palvelusopimusten hyvityksiä, toimintakatteen toteutuma olisi ollut lähes talousarvion mukainen (99,8 %).

Talouden näkökulmasta varhaiskasvatuspalveluiden osalta kulunut vuosi oli haasteellisin. Kunnallisessa hoidossa olevien lasten määrä kasvoi n. 170 lapsella edellisestä vuodesta ja yksityisessä hoidossa kasvu oli n. 140 lasta. Hoidossa olevista lapsista 17,9 % osallistui yksityiseen hoitoon palvelusetelillä. Alkuperäistä talousarviota jouduttiin korjaamaan talousarviomuutoksella tulopuolella (-0,7 M€) varhaiskasvatusmaksujen alenemisen vuoksi ja toimintakulupuolella (-0,9 M€) toteutumattoman kiky-sopeutusvaatimuksen (työajan pidentäminen) vuoksi. Varhaiskasvatuspalveluiden toimintakulut ylittyivät hieman budjetoidusta, mutta ylitykset saatiin katettua muiden avainprosessien toimintakulujen alittumisella.

Avustuksia saatiin vuoden 2017 aikana n. 1,8 M€. Euromäärältään suurimmat käynnissä olevat hankkeet olivat perusopetuksessa Koulutuksellinen tasa-arvohanke 0,26 M€, Kielikylpy- ja Minä opin kieliä -hankkeet 0,1 M€, Tutoroinnilla tulevaisuuteen –hanke 0,1 M€ ja Mentoroinnilla menestykseen –hanke 0,04 M€. Kaikki em. hankkeet jatkuvat myös vuoden 2018 puolella. Nuorisopalveluissa suurin hanke oli Etsivä nuorisotyöhanke 0,18 M€ ja lukiokoulutuksessa Lukioista maailmalle –hanke 0,14 M€. Kasvun ja oppimisen palvelualueella oli käynnissä vuoden 2018 aikana yhteensä 70 eri rahoittajien ja euromäärältään erisuuruisia hankkeita.

Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

Kiky-sopimuksesta johtuva sopeutusvaatimus (työajan pidentys) 0,6 M€ ei varhaiskasvatuspalveluiden osalta toteutunut.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Kasvun ja oppimisen palvelualueella on avoinna oleviin määräaikaisiin ja vakituisiin tehtäviin saatu rekrytointia työntekijät. Koulutettua henkilöstöä on ollut saatavilla, mutta haasteita mm. lastentarhanopettajien saatavuudessa on ollut. Palvelualueen täyttölupamenettely on tarkentunut ja avainprosessien rekrytointiprosesseja on yhteneviksi kaupungin rekrytoinnin kanssa. Henkilöstön tehtäväkuvien ja työnvaativuuden arvioinnin laatimista jatketaan edelleen ammatti- ja tehtäväryhmittäin.

Henkilöstön osaamisen vahvistaminen etenee henkilöstöohjelman mukaisesti ja kehityskeskusteluissa on tavoitteena myös työntekijän kehittymisen ja kouluttautumisen suunnittelu.

Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Palvelu- ja hankintaohjelman linjausten mukaisesti asiakkaita tuetaan yksityisten päivähoitopalvelujen käyttäjinä palvelusetelillä

Varhaiskasvatuspalveluissa yksityisten toimijoiden määrä kasvoi, kun syksyllä käynnistyi kaksi uutta yksityistä päiväkotia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Säännösten ja määräysten noudattamisessa ei ole havaittu oikeusseuraamuksia aiheuttaneita ongelmia. Tiedotusta, ohjeistusta ja koulutusta on annettu myös kohdennetusti. Valmistelussa on korostettu yhteistyön ja vuorovaikutusten merkitystä.

Kasvun ja oppimisen palvelualue

2017

1. VETOVOIMA, KILPAILUKYKY JA KASVU

Kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
1. Vahva ja monipuolinen elinkeinoelämä	Yritystoiminnan kehittämisen välineet ja resurssit	Kasvun edellytyksistä ja elinkeinoelämän kehittämistarpeista (mm. tonttitarjonta) huolehditaan. Myös pienten ja keskisuurten yritysten kehitystä tuetaan.	Yrityskylän toimintaa kehitetään yhdessä TAT:n kanssa ja se muodostaa vakiintuneen oppimisympäristön peruskoululaisille osana perusopetuksen opetussuunnitelmaa.	● (etenee suunnitellusti) Yrityskylän toiminta alakoulujen osalta on vakiintunutta toimintaa, yläkoulutoiminta on pilotoitu ja etenee kaikille yläkouluille.	Kasvuohjelma
3. Kuopio-kuva - paras kaupunkiyhteisö	Yhteistyöhakuihin ja avoimesti viestivä Kuopio	Hyvinvointipalveluja ja koulutusta tuodaan vahvemmin esille kaupungin vetovoima- ja elinvoimatekijänä.	Varhaiskasvatuspalvelut sekä perusopetus- ja lukiokoulutus näkyvät alueellisesti ja valtakunnallisesti monipuolisena ja vetoimaisena palveluna. Osallistutaan valtakunnallisiin kärkihankkeisiin.	● (etenee suunnitellusti) Tiedottamista ja markkinointia kehitetään koulutuspoliittisen ohjelman pohjalta. On saatu avustuksia valtakunnallisista kärkihankkeista, tänä vuonna käynnistynyt mm. Tutoroinnilla tulevaisuuteen-, Mentoroinnilla menestykseen-, Osaavat opettajat - onnelliset oppijat -hankkeet.	Kasvuohjelma

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

Kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
5. Asiakslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut	Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	1.8.2016 käynnistynyt vuosiluokkiin sitomaton alkuopetus laajenee yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa ja tukee lapsen koulupolkuja varhaisessa vaiheessa. Lasten ja nuorten liikkumiseen kiinnitetään huomiota. Kaikki Kuopion peruskoulut ovat liikkuvia kouluja. Kouluissa on liikuntavälitunteja ja koulujen arkikäytänteitä kehitetään liikkuviksi.	● (etenee suunnitellusti) Kaikki toimenpiteet ovat edenneet suunnitellusti.	Hyvinvointiohjelma

		Urheiluseurat ovat mukana tuottamassa iltapäivätoimintaa.			
	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.	Nuorisotyöttömyyttä ja nuorten työllistymistä seurataan nuorisopalveluiden monialaisessa työryhmässä. Etsivän nuorisotyön toimintaa arvioidaan.	●	(etenee suunnitellusti) Monialainen työryhmä kartoittanut tilannetta, jonka mukaan Kuopion tilanne todettiin hyväksi verrattuna muihin kaupunkeihin.	Hyvinvointiohjelma
Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Osallistutaan suunnittelutyöryhmiin erityisesti oppilas- ja opiskelijahuoltoon sekä nuorisopalveluihin liittyvissä kysymyksissä.	●	(etenee suunnitellusti) Kasvatusjohtaja on mukana maakunnan Hyte-työryhmässä ja palvelupäällikkö on mukana Lape-hankkeessa.	Hyvinvointiohjelma
Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	Yksityisen päivähoiton toimintaedellytyksistä pidetään huolta.	●	(etenee suunnitellusti) Yksityisten päiväkotien johtajille on järjestetty info liittyen sähköisiin palveluihin.	Hyvinvointiohjelma

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

Kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.12.	Ohjelma
6. Tasapainoinen talous	Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Uudet tilat suunnitellaan ja toteutetaan monikäyttöisiksi ja muunneltaviksi, erilaisia käyttäjäryhmiä palveleviksi. Olemassa olevien tilojen käyttöasteita ja vetoisuuksia tarkastellaan yhdessä varhaiskasvatuksen (esiopetus), perusopetuksen, nuorisopalveluiden ja lukiokoulutuksen kanssa tavoitteena hyödyntää tiloja tehokkaammin oppimis- ja toimintaympäristöinä.	●	(etenee suunnitellusti) Tilaaja ja palveluverkostotyöryhmässä ja kasvun ja oppimisen palvelualueen verkostotyön ohjausryhmässä käsitellään jatkuvana työnä em. asioita. Jynkkä, Karttula, Lumit, Länsiranta sekä jatkuva tilatarkastelu etenee suunnitellusti.	Tuottavuusohjelma
	Tilikauden tulos	Valtiolta tulevat normi- ja velvoitehelpotukset otetaan käyttöön talouden tasapainottamiseksi. Muutoksista tehdään vaikutusten ennakkoarviointi.	Valtiolta mahdolliset tulevat normi- ja velvoitehelpotukset otetaan käyttöön.	▼	(ei etene / ei alkanut) 1.3.2017 alkaen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut alenivat. Maksutulot pienenevät edellisestä vuodesta n. 0,2 M€, vaikka kunnallisessa hoidossa olevien lasten määrä kasvoi n. 170 lapsella. Maksujen aleneminen lisäsi myös palvelusetelimenoja.	Tuottavuusohjelma
8. Määrätietoinen johtaminen	Henkilöstöohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Varhaiskasvatuksessa vakinaisen henkilöstön jatkokoulutukseen käytetään oppisopimuskoulutusta. Opetushenkilöstölle tarjotaan koulutusta ja tukea tieto- ja viestintäteknologian pedagogisen osaamisen kehittämiseen.	●	(etenee suunnitellusti) Opettajien digiosaamisen lisääminen on edennyt suunnitellusti; jokaiselle koululle on määriteltä tutor-opettajat ja asiaa koordinoi kolme päätoimista mentoria.	; Henkilöstöohjelma
	Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi paranee ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/HTV vähenevät.	-Laaditaan työyksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat. - Nuorisopalveluissa pilotoidun sähköisen terveystarkastuksen käyttö jatkuu ja laajenee perusopetuksen ja lukiokoulutuksen puolelle. Tavoitteena on ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen.	●	(etenee suunnitellusti) Toimenpiteet etenevät suunnitellusti, esim. työryhmä selvittää perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa sairauspoissaoloja, niiden syitä ja hakee toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Sähköisen terveystarkastuksen käyttö laajenee.	Henkilöstöohjelma

		Työyksikköjen hyvinvointisuunnitelmista tehdään vastuualueittain koosteet ja niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan palvelualueen johtoryhmässä osavuosikatsausten yhteydessä. Suunnitelmien toteutumisesta informoidaan myös palvelualueen lautakuntaan.		
Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yritys-elämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Osallistutaan strategiatyöhön. Osallistetaan mm. varhaiskasvatuspalveluiden asiakkaat sekä koulujen oppilaat, opiskelijat ja huoltajat toiminnan arviointiin ja kehittämiseen.	● (etenee suunnitellusti) Osallistuttu kaupungin strategiatyöhön. Varhaiskasvatuksessa tehty asiakaskysely alkuvuoden aikana, koulujen toimintakysely on tehty; Caf arviointi on tehty maaliskuussa. Koulutuspoliittinen ohjelma on laadittu monialaisesti.	; Henkilöstöohjelma
	Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuotavuustavoitteiden saavuttamista.	Tarkistetaan mm. varhaiskasvatuspalveluiden eri tehtävien työn vaativuuden arviointikriteerit vastamaan muutunutta toimintaympäristöä.	● (etenee suunnitellusti) Henkilöstön tehtäväkuvien tarkistamiset ja työnvaativuuden arvioinnin kehittäminen jatkuvat avainprosesseittain.	Henkilöstöohjelma
Osaavan työvoiman tarjonta	Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoituja palvelutarpeita ja työnantajan tarjoamia laaja-alaisia tehtäviä.	Henkilöstösuunnitelmat laaditaan siten, että osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoituja palvelutarpeita. Rekrytointia kehitetään edelleen ja rekrytoinneissa pyritään huomioimaan myös sisäisen liikkuvuuden ja uudelleen sijoittamisen mahdollisuudet.	● (etenee suunnitellusti) Toimenpiteet etenevät suunnitellusti. Avainprosessien rekrytointikäytänteitä on tarkistettu ja täyttölupamenettelyn sujuvuutta on kehitetty. Rekrytointien osalta on palvelualueille saatu rekrytoitua ammattitaitoisia ja koulutettua henkilöstöä.	Henkilöstöohjelma

Varhaiskasvatuspalvelut

Kasvatusjohtaja Juha Parkkisenniemen katsaus ajalta 1.1. - 31.12.2017

Toiminta

Asiakaskysely on tehty alkuvuoden aikana ja asiakastyytyväisyys on erittäin hyvällä tasolla kyselyyn vastaajien mielestä. Asiakaskyselyn keskiarvo oli 4,6 asteikolla 1-5. Kaupungin verkkosivuilla on ollut myös Vasu-kysely, jonka tuloksia hyödynnetään Vasu-työssä.

Saaristokaupungin tilaongelmat jatkuivat ja yhdessä Tilakeskuksen kanssa etsittiin ratkaisuja alueen esikoululaisille. Paikkoja löytyi alueen yksityisistä päiväkodeista sekä Jynkän uudesta koulusta, jonne järjestettiin kuljetus. Kuikkalammen tulevan päiväkodin hankesuunnittelua pyrittiin nopeuttamaan, jotta alueella saataisiin enemmän myös kunnallista palvelua.

Juankosken kuntaliitoksen myötä päivähoidon toimintoja on yhdenmukaistettu. Juankosken uuden päiväkodin rakennushanke eteni suunnitellusti. Samoin Maaningan, Nilsiä, Karttulan ja Hiltulanlahden tulevien päiväkotien hankkeet etenivät.

Yhteydenpitoa asiakasperheisiin kehitettiin Muksunetin kautta. Tietohallintoon on saatu henkilöstöresurssia lisää ja tämän turvin pääsimme Muksunetin kehittämistyössä paremmin liikkeelle. Tietohallinnon kanssa vietiin eteenpäin myös asiakasmaksujen sähköistämisen prosessia.

Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön elokuussa 2017 ja suunnitelmaa käytiin läpi kouluksissa ja henkilöstötilaisuuksissa.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Lapsimäärä kasvoi ennakoitua enemmän ja tämä aiheutti painetta talouden hoitoon. Samoin päivähoitoon osallistumisprosentti nousi. Saaristokaupungin alueelle tuli syksyllä 2017 kaksi uutta yksityistä päiväkotia. Talouden ennustamisen haasteena oli mm. se, että saadaanko omaa palvelua koko kaupungin alueella vähennettyä samassa suhteessa kun uutta yksityistä palvelua tuli kaupunkiin. Tämä ei onnistunut, koska lapsimäärä kasvoi myös kunnallisessa päivähoidossa.

Toimintakatteen toteutuma oli 100,4 %, n. 0,2 M€ yli talousarvion.

Talousarvioon sisältyvää sopeutusta työajan pidennyksen osalta ei toteutunut.

Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

Varhaiskasvatuspalveluissa koulutettiin henkilökunta sähköisten asiakasmaksujen käyttöönottoon. Asia eteni suunnitelman mukaisesti. Palveluverkostoa pyrittiin suunnittelemaan suhteessa asiakasmäärän ennusteisiin. Tulokortin tiedot saatiin IsteKin toimesta korjattua ja asiakasmäärän ennusteita seurattiin ja arvioitiin säännöllisesti yhdessä taloushallinnon kanssa.

Effica-asiakastietojärjestelmän Fakta-seurantatyökalun hankinta eteni. Fakta tuo merkittävää lisäarvoa seurantaan ja toiminnan suunnitteluun. Tällä työkalulla pystytään seuraamaan myös tuottavuuden kehitystä, esim. täyttö- ja käyttöasteen reaaliaikaisella seurannalla. Faktan käyttöönotossa järjestettiin joulukuussa koulutus ja järjestelmä otetaan v. 2018 alusta käyttöön.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Lastentarhanopettajista oli edelleen pula. Rekrytointikampanja jatkui yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen suuntaan. Perhepäivähoitajien oppisopimuskoulutusta jatkettiin yhteistyössä Sakkyn kanssa.

Pedagogisen johtamisen kolmivuotinen koulutuskokonaisuus jatkui syksyyn 2017 saakka suunnitelman mukaisesti.

Työergonomiaa on viety eteenpäin mm. kalustehankintojen kautta. Päiväkoteihin hankittiin korkeampia kalusteita suunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen rekrytointikäytäntö muutettiin kaupungin käytännön mukaiseksi.

Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Yksityisen päivähoidon sääntökirjaa lähdettiin tekemään. Ns. yleinen osa oli lautakuntakäsittelyssä ja ns. erityinen osa tulee lautakuntakäsittelyyn kevään 2018 aikana. Sääntökirjalla pyritään mm. kehittämään yksityisen päivähoidon valvontaa ja selkeyttämään yhteistyön rakennetta.

Saaristokaupungin osalta yksityisen päivähoidon osuus on kasvanut entisestään, n. 50 %: n. Kuikkalammen päiväkotihankkeen mahdollisimman nopealla etenemisellä pyritään tasapainottamaan alueen tilannetta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Ennustamista on viety aktiivisesti eteenpäin yhdessä taloushallinnon kanssa ja talouspalavereita on järjestetty säännöllisesti.

Varhaiskasvatuspalvelut

2017

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

5. Asiakaslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointi-kriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Varhaiskasvatuspalveluiden, neuvolan ja lapsiperheiden sosiaalityön yhteistyösopimuksen mukainen arviointi sopimuksen toteutumisesta tehdään viikolla 20. Arviointiin perustuvat muutokset toimitavuodeksi 2017-18 tehdään.	Vastuualuejohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Yhteistyösopimuksen arviointi on tehty viikolla 20.	Hyvinvointiohjelma
Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	Yksityisen päivähoiton toimintaedellytyksistä pidetään huolta. Yksityisille palveluntuottajille kiintiöidään koulutuspaikkoja varhaiskasvatuspalveluiden itse järjestämässä täydennyskoulutuksessa.	Vastuualuejohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Yksityisten päiväkotien johtajille on järjestetty säännöllisesti kokouksia, joissa on käyty ajankohtaisia asioita läpi. Johtajille järjestettiin myös info liittymen sähköisiin palveluihin.	Palvelu- ja hankintaohjelma

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

6. Tasapainoinen talous

Arviointi-kriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Esiopetuksen sijoittumista koulutiloihin edistetään. Yksityisten päiväkotien rakentaessa uusia tiloja luovutaan kysynnän salliessa omista epäkelvoista tiloista.	Vastuualuejohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Haapaniemen ja Jynkän kouluilla aloitti syksyllä 2017 esiopetusryhmät. Verkostoselvitystyö käynnistettiin ja sitä jatketaan v. 2018.	Tuottavuusohjelma

8. Määrätietoinen johtaminen

Arviointi-kriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Henkilöstö- ja työllisyysohjelman toteutuminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Vakinaisen henkilöstön jatkokoulutukseen käytetään oppisopimuskoulutusta. Henkilöstön täydennyskoulutussuunnitelmaa vuosille 2015-2017 toteutetaan yhteistyökumppanin kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.	Vastuualuejohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Jatkui suunnitellusti syksyyn 2017 saakka.	Henkilöstöohjelma
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi paranee ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/ HTV vähenevät.	Jokainen toimintayksikkö laatii työhyvinvointisuunnitelman 31.3. mennessä. Yksikön suunnitelman toteuttamiseen varataan henkilöstömäärään perustuva määräraha.	Vastuualuejohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Hyvinvointisuunnitelmat laadittiin suunnitellusti. Sairauspoissaolot pysyivät käytännössä edellisen vuoden tasolla.	Henkilöstöohjelma
Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yritys-elämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Varhaiskasvatuspalveluiden asiakkaat osallistetaan varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen osana kaupungin strategiatyötä.	Vastuualuejohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Vasu-kysely on ollut kaupungin verkkosivuilla kuntalaisten vastattavana.	
	Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista.	Tarkistetaan varhaiskasvatuspalveluiden eri tehtävien työn vaatavuuden arviointikriteerit vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä.	Vastuualuejohtaja, palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Lastentarhanopettajien tva-tarkastelu tehtiin, mutta palkkaratkaisua ei tehty. Lastenhoitajien ja päiväkodinjohtajien tva-työ jatkuu v. 2018.	
Osaavan työvoiman saatavuus	Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoituja palvelutarpeita ja työnantajan tarjoamia laaja-alaisia tehtäviä.	Täydennyskoulutusta järjestetään laaditun täydennyskoulutussuunnitelman mukaisesti.	Vastuualuejohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Täydennyskoulutussuunnitelma päivitettiin.	

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Opetusjohtaja Leena Auvisen katsaus ajalta 1.1. - 31.12.2017

Toiminta

Kuopion kaupungin koulutuspoliittinen ohjelma vuosille 2017 - 2025 ”Kuopiolainen opetus – lupa innostua”, valmistui ja hyväksyttiin lautakunnassa. Ohjelma etenee uuden kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsitteeseen.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistui ja otettiin käyttöön kaikissa peruskouluissa.

Nuorisopalvelut päivitti oman nuoriso-ohjelmansa vuosille 2017-2020.

Useista valtakunnallisten kärkihankehakemuksista saatiin myönteinen päätös ja hanketoiminta käynnistyi avustusten myönteisten päätösten myötä. Koulujen ja opettajien osaamisen kehittämisen tukena käytössä on 50 tutor- ja 3 mentor-opettajaa.

Uusi Jynkän koulu otettiin käyttöön 1.8.2017. Hatsalan koulun ruokalarakennus valmistui ja otettiin käyttöön 1.8.2017. Hiltulanlahden koulun tilakysymys ratkaistiin viipalerakennuksella, mikä kattaa tilatarpeen uuden koulun valmistumiseen saakka. Melalahden opetus käynnistyi 1.8.2017 osittain Riistaveden koulun tiloissa ja osittain Riistaveden koulun yhteyteen lisätyllä viipalerakennuksella.

Opetussuunnitelman käyttöönotto etenee suunnitellusti; vuosiluokkien 7-9 opetussuunnitelmat otettiin käyttöön 1.8.2017 alkaen. Koulukohtaisten opetussuunnitelmia päivitettiin.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintatuottojen toteutuma ylitti talousarvion n. 0,17 € (103,6 %), ylityksestä suurin osa koostuu työterveys- huollon kela-korvauksista.

Toimintakulujen toteutuma alitti talousarvion n. 0,9 M€ (toteutuma 99,1 %). Ilman tilinpäätösvaiheessa kirjattuna Servican ateriapalveluiden ja Kaupunkiympäristön palvelualueen koulukuljetuspalveluiden hyvityksiä, toimintakulujen toteutuma olisi ollut lähes talousarvion mukainen.

Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

Sairauspoissaolojen seuranta ja ennaltaehkäisyä kehitetään moniammatillisesti.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Kaikkiin avoinna oleviin sekä vakinaisiin että määräaikaisiin virkoihin ja tehtäviin oli kevään rekrytoinnissa runsaasti hakijoita.

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

2017

1. VETOVOIMA, KILPAILUKYKY JA KASVU

1. Vahva ja monipuolinen elinkeinoelämä

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Yritystoiminnan kehittämisen välineet ja resurssit	Kasvun edellytyksistä ja elinkeinoelämän kehittämistarpeista (mm. tonttitarjonta) huolehditaan. Myös pienten ja keskisuuren yritysten kehitystä tuetaan.	Yrityskylän toimintaa kehitetään yhdessä TAT:n kanssa ja se muodostaa vakiintuneen oppimisympäristön peruskoululaisille osana perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Toiminta laajenee yläkouluikäisiin oppilaisiin.	Perusopetuspäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Yläkoulutoiminta on pilotoitu ja kaikki yläkoulut tulevat toiminnan piiriin.	Kasvuohjelma

3. Kuopio-kuva - paras kaupunkiyhteisö

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Yhteistyöhaikainen ja avoimesti viestivä Kuopio	Hyvinvointipalveluja, koulutusta ja tapahtumia tuodaan vahvemmin esille kaupungin veto- ja elinvoimatekijänä.	Perusopetus näkyy alueellisesti ja valtakunnallisesti monipuolisena ja vetovoimaisena palveluna. Toiminnasta, kehittämishankkeista ja tapahtumista tiedottamista vahvistetaan yhdessä kaupungin markkinoinnin kanssa. Osallistutaan valtakunnallisiin kärkihankkeisiin.	Opetusjohtaja, perusopetuspäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Oppilasmäärä on lähtenyt kasvuun. Tiedottamissuunnitelma on valmisteilla yhdessä kaupungin markkinoinnin kanssa. Uusia hankkeita on käynnistynyt osana valtakunnallista kärkihanketoimintaa.	

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

4. Tulevaisuuteen suunnattu ja kestävä kaupunkirakenne

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Lähiöiden ja keskustajaamien omaleimaisuus ja täydennysrakentaminen	Kehitetään asukkaat osallistavaa kokonaisvaltaista lähiökehittämistä.	Toimintaa kehitetään yhdessä ja samoissa tiloissa järjestöjen ja muiden hallintokuntien kanssa.	Opetusjohtaja, nuorisopäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Jynkän uusi koulu on otettu käyttöön ja toimintamahdollisuuksia suunnitellaan yhdessä alueen ja muiden toimijoiden kanssa. Karttulan Kissa-kuusen koulun ja lähipalvelukeskuksen suunnittelu etenee samoin periaattein. Läntisen maaseutualueen hankesuunnittelu on käynnistynyt.	

5. Asiakslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointi-kriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja	1.8.2016 käynnistynyt vuosiluokkiin sitomaton alkuopetus laajenee yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa ja tukee lapsen koulupolkua varhaisessa vaiheessa.	Perusopetuspäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Toiminta etenee ja laajenee suunnitellusti, hankerahoitus mahdollistaa toiminnan edelleen kehittämistä.	Hyvinvointiohjelma
		Lasten ja nuorten liikkumiseen kiinnitetään huomiota. Kaikki Kuopion peruskoulut ovat liikkuvia kouluja. Kouluissa on liikuntavälitunteja ja koulujen arkikäytänteitä kehitetään liikkuviksi. Urheiluseurat ovat mukana tuotamassa iltapäivätoimintaa ja toimintaa kehitetään edelleen syksyllä käynnistyvässä lasten liikuntailtapäivä –toiminnassa	Perusopetuspäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Kaikki peruskoulut ovat kehittäneet toiminnallista oppimista osana pedagogiikkaa ja kiinnittäneet huomiota liikunnan määrän lisäämiseen koulupäivässä muun muassa pitkien välituntien avulla.	
	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.	Nuorisotyöttömyyttä ja nuorten työllistymistä seurataan nuorisopalveluiden monialaisessa työryhmässä. Etsivän nuorisotyön toimintaa arvioidaan.	Opetusjohtaja, nuorisopäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Kuopion monialainen työryhmä seuraa nuorisotyöttömyyden ja koulutuksen keskeyttäneiden tilannetta ja tekee ehdotuksia tilanteen parantamiseksi.	Hyvinvointiohjelma
Palvelujen asiakslähtöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Seurataan käynnissä olevaa sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamista ja osallistutaan työryhmiin erityisesti oppilas- ja opiskelija-huoltoon ja nuorisopalveluihin liittyvissä kysymyksissä.	Opetusjohtaja, perusopetuspäällikkö, nuorisopäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Ollaan mukana LAPE- ja LANU-työryhmissä.	Hyvinvointiohjelma

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

6. Tasapainoinen talous

Arviointi-kriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Uudet tilat suunnitellaan ja toteutetaan monikäyttöisiksi ja muunneltaviksi, erilaisia käyttäjäryhmiä palveleviksi. Olemassa olevien tilojen käyttöasteita ja vetoisuuksia tarkastellaan erityisesti yhdessä varhaiskasvatuksen (esiopetus) ja nuorisopalveluiden kanssa tavoitteena hyödyntää tiloja tehokkaammin oppimis- ja toimintaympäristöinä. Koulurakennusten ulkopuolisia oppimisympäristöjä hyödynnetään aiempaa enemmän.	Opetusjohtaja, perusopetuspäällikkö, nuorisopäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Jynkkä, Karttula, Lumit, Länsiranta sekä jatkuva tilatarkastelu etenevät suunnitellusti.	Tuottavuusohjelma

8. Määrätietoinen johtaminen

Arviointi-kriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Henkilöstöohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistamaan toimintaan ja työllistymiseen.	Opetushenkilöstölle tarjotaan koulutusta ja tukea tieto- ja viestintäteknologian pedagogisen osaamisen kehittämiseen. Saatavilla on koulukohtaisen tukihenkilön tukea ja erilaisia tukimateriaaleja. Tuen ja tukimateriaalien vaikuttavuutta arvioidaan keväällä 2017.	Perusopetuspäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Opettajien digiosaamisen lisääminen on edennyt suunnitellusti; jokaiselle koululle on määritelty tutor-opettajat ja asiaa koordinoi kolme päätoimista mentoria. Vaikuttavuutta on arvioitu oppika-, opeka- ja ropeka-kyselyillä. Elokuussa 2017 peruskouluissa aloitti reilut 50 tutor-opettajaa.	Henkilöstöohjelma
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/ HTV vähenevät.	Nuorisopalveluissa pilotoidun sähköisen terveystarkastuksen käyttö jatkuu ja laajenee perusopetuksen puolelle. Tavoitteena on ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen.	Perusopetuspäällikkö, nuorisopäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Sähköinen terveystarkastuksen käyttö etenee. Työryhmä selvittää sairauspoissaoloja, niiden syitä ja hakee toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi.	Henkilöstöohjelma

Arviointi-kriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yritys-elämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Koulujen toiminnasta ja kehittämisestä käydään vuoropuhelua oppilaiden ja huoltajien kanssa ja kerätään palautetta. Toimintaa kehitetään perusopetuksen ja nuorisopalveluiden kehittämissuunnitelman kärkihankkeiden suuntaisesti. Toimintakyselyllä (3lk, 5.lk, 8lk) osallistetaan oppilaat ja huoltajat laadun parantamiseen kaupunkistrategian uusimiseen. CAF-arvioinnilla arvioidaan yhteisten ja koulun omien painopisteiksi valittujen kehittämiskohteiden toteutumista koulun tasolla ja avainprosessin tasolla. Koulutuspoliittista ohjelmaa laaditaan ja se valmistuu keväällä 2017; työssä osallistetaan laajasti eri toimijoita. Nuorisopalveluiden toimintaa auditoidaan yhdessä nuorten ja henkilöstön kanssa.	Perusopetuspäällikkö, nuorisopäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Koulutuspoliittista ohjelmaa valmisteltiin laaja-alaisesti; CAF arviointi on tehty maaliskuussa; toimintakyselyt on tehty ja tulokset esitelty lautakunnalle.	

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö

Opetusjohtaja Leena Auvisen katsaus ajalta 1.1. - 31.12.2017

Toiminta

Kuopion kaupungin koulutuspoliittinen ohjelma vuosille 2017 - 2025 ”Kuopiolainen opetus – lupa innostua”, valmistui ja hyväksyttiin lautakunnassa. Ohjelman etenee uuden kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn.

Lukiokoulutuksen ja perusopetuksen yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistui ja otettiin käyttöön kaikissa lukioissa.

Lukiokoulutus on mukana valtakunnallisissa kärkihankkeissa ja tuntijakokokeilussa; molemmat etenevät suunnitellusti. Opetussuunnitelman käyttöönotto on edennyt ja erityistä huomiota on kiinnitetty tiimityöskentelyyn ja arvioinnin kehittämiseen.

Lukiokoulutuksen vetovoimaisuus on lisääntynyt. Ensisijaisia hakijoita kevään yhteishaussa on 184 enemmän kuin aloituspaikkoja. Lukioon pääsi 52,7% peruskoulun päättäneistä ja kaksoistutkintoon 3,1%.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Talouden toteutuma on lähes talousarvion mukainen, toimintakate 99,7 %.

Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

Yhteinen kurssitarjonta on käytössä kaikissa kaupunkilukioissa.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Kaikkiin avoinna oleviin sekä vakinaisiin että määräaikaisiin virkoihin ja tehtäviin oli kevään rekrytoinnissa runsaasti hakijoita.

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö

2017

1. VETOVOIMA, KILPAILUKYKY JA KASVU

1. Vahva ja monipuolinen elinkeinoelämä

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Yritystoiminnan kehittämisen välineet ja resurssit	Kasvun edellytyksistä ja elinkeinoelämän kehittämistarpeista huolehditaan.	1.8.2016 alkanut kansainvälisen liiketoiminnan painotusopetus lukiokoulutuksessa vakiintuu ja tukee lukioikäisten yritys- ja kasvatusta osana lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa.	Lukio-opetuspäällikkö	 (etenee suunnitellusti) Toiminta etenee Kallaveden lukiossa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	

3. Kuopio-kuva - paras kaupunkiyhteisö

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Yhteistyöha-kuinen ja avoimesti viestivä Kuopio	Hyvinvointipalveluja, koulutusta ja tapahtumia tuodaan vahvemmin esille kaupungin vetovoima- ja elinvoimatekijänä.	Lukiokoulutus näkyy alueellisesti ja valtakunnallisesti monipuolisena ja vetovoimaisena toisen asteen koulutuksena. Toiminnasta, kehittämishankkeista ja tapahtumista tiedottamista vahvistetaan yhdessä kaupungin markkinoinnin kanssa. Osallistutaan valtakunnallisiin kärkihankkeisiin.	Opetusjohtaja, lukio-opetuspäällikkö	 (etenee suunnitellusti) Ensisijaisia hakijoita lukiokoulutukseen oli 184 enemmän kuin aloituspaikkoja. Lukiokoulutus on mukana valtakunnallisissa kärkihankkeissa.	Hyvinvointiohjelma

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

5. Asiakaslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.	Nuorisotyöttömyyttä ja nuorten syrjäytymistä ennaltaehkäistään ohjauksella ja seuraamalla lukioikäisten opinnoissa pysymistä ja opintojen keskeyttämistä säännöllisesti ja monialaisesti.	Opetusjohtaja, lukio-opetuspäällikkö	 (etenee suunnitellusti) Lukiolaisten opinnoissa pysymistä seurataan monialaisessa työryhmässä sekä opiskeluhou- lon palavereissa. Lisäopetusta käynnistettiin Minna Canthin koulussa, lukiokymppi yhteistyössä aikuislukion kanssa; Silta-kymppi ja muutama oppilas integroituna Neulamäen	Hyvinvointiohjelma

					kouluun. Seurannan tuloksia saatiin syyskuun lopulla.	
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Seurataan käynnissä olevaa sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamista ja osallistutaan työryhmiin erityisesti oppilas- ja opiskelijahuoltoon liittyvissä kysymyksissä.	Opetusjohtaja, lukio-opetuspäällikkö	●	(etenee suunnitellusti) LAPE, LANU, Hyvinvointi	Hyvinvointiohjelma

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

6. Tasapainoinen talous

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Uudet tilat suunnitellaan ja toteutetaan monikäyttöiseksi ja muunneltaviksi erilaisia käyttäjäryhmiä palveleviksi. Olemassa olevien tilojen käyttöasteita ja vetoisuuksia tarkastellaan erityisesti yhdessä varhaiskasvatuksen (esiopetus) ja nuorisopalveluiden kanssa tavoitteena hyödyntää tiloja tehokkaammin oppimis- ja toimintaympäristöinä. Koulurakennusten ulkopuolisia oppimisympäristöjä hyödynnetään aiempaa enemmän.	Lukio-opetuspäällikkö	●	(etenee suunnitellusti) Kuopion taidelukio Lumitin suunnittelu etenee.	Tuottavuusohjelma

8. Määrätietoinen johtaminen

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Henkilöstö- ja työllisyysohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Opetushenkilöstölle tarjotaan koulutusta ja tukea tieto- ja viestintäteknologian pedagogisen osaamisen kehittämiseen sekä sähköisen ylioppilastutkinon käyttöönottoon. Saatavilla on koulukohtaisen tukihenkilön tukea ja erilaisia tukimateriaaleja. Tuen ja tukimateriaalien vaikuttavuutta arvioidaan keväällä 2017.	Lukio-opetuspäällikkö	●	(etenee suunnitellusti) Digiosaamista kehitetään edelleen, samoin arviointiosaamista ja tiimityöskentelyä.	Henkilöstöohjelma

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Ohjelma
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/ HTV vähenevät.	Nuorisopalveluissa pilotoidun sähköisen terveystarkastuksen käyttö laajenee lukiokoulutuksen puolelle. Tavoitteena on ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen.	Lukio-opetus-päällikkö	● (etenee suunnitellusti) Lukioiden henkilöstön sairauspoissaolojen syitä tarkastellaan työryhmässä ja toimenpiteitä etsitään tilanteen korjaamiseksi.	Henkilöstöohjelma
Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yritys-elämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Koulujen toiminnasta ja kehittämisestä käydään vuoropuhelua opiskelijoiden ja huoltajien kanssa ja kerätään palautetta. Toimintaa kehitetään lukiokoulutuksen kehittämissuunnitelman kärkihankkeiden suuntaisesti. Toimintakyselyllä osallistetaan opiskelijat ja huoltajat laadun parantamiseen kaupunkistrategian uusimiseen. CAF-arvioinnilla arvioidaan yhteisten ja koulun omien painopisteiksi valittujen kehittämiskohteiden toteutumista koulun tasolla ja avainprosessin tasolla. Koulutuspoliittista ohjelmaa laaditaan ja se valmistuu keväällä 2017; työssä osallistetaan laajasti eri toimijoita.	Lukio-opetus-päällikkö	● (etenee suunnitellusti) Opiskelijakyselyt on tehty; CAF etenee pilottina. Koulutuspoliittinen ohjelman on laadittu monialaisesti. Uuden opetussuunnitelman mukaista toimintakulttuuria kehitetään yhteisesti muun muassa yhteisillä aineryhmätapaamisilla.	

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Kasvatusjohtaja Juha Parkkisenniemen katsaus ajalta 1.1. - 31.12.2017

Toiminta

Oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut toimivat suunnitellusti ja kaikki kuraattoreiden ja psykologien paikat saatiin täytettyä. Juankoskelle järjestettiin kuraattori- ja psykologipalvelut. Yhteistyö koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kanssa toimi uudella mallilla. Kaupungin sisäinen palvelusopimus lopetettiin, samoin kasvun ja oppimisen tuen johtotiimi. Palvelupäällikkö osallistui terveydenhoidon johtotiimiin. Sähköisten palveluiden osalta Tukea toiseen -verkkosivusto ja siihen liittyvät some-kanavat vakiintuivat käyttöön ja niistä tiedotettiin laajasti opiskelijoille ja oppilaitoksille.

Hanketoiminnan puolella osallistuttiin Oda-hankkeeseen. Posote-työryhmistä osallistuttiin Hyte-työryhmään sekä Lape-työryhmään.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Talousarvioon nähden ei ollut poikkeamia.

Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

Palveluiden tuottavuus oli suunnitellulla tasolla. Palvelujärjestelmään liittyvään kehittämistyöhön osallistuttiin (mm. ODA ja LaPe). Omia työprosesseja kehitettiin psykologi- ja kuraattoripalveluiden sisäisenä kehittämissä työnä sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (yhteistyösopimukset, yhteistyökokoukset). Sähköisiä palveluita kehitetään edelleen.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Psykologirekrytointin haasteet ovat edelleen olemassa, mutta tällä hetkellä kaikki paikat on saatu täytettyä (alkuvuodesta oli vajausta). Oppilas- ja opiskelijahuollon kokemusta omaavaa henkilöstöä on ajoittain vaikea löytää.

Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Sijoitettujen lasten oppilashuollon palvelut tuotettiin ostopalveluina. Samoin muualla opiskelevien kuopiolaisien oppilashuoltopalvelut tuotettiin ostopalveluina. Psykologisten kehitystasotutkimusten järjestämiseen esi-kouluun lähteville ja alle 16-vuotiaille perusopetusikäisille kehitysvammaisille käytettiin ostopalveluja.

MLL: n kumppanuussopimuksella osallistuttiin perheiden tukemisen ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Talousseurantaa tehtiin palvelualueen voimin.

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

2017

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

5. Asiakaslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointi-kriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä tuetaan. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen.	Toisen asteen opiskelijahuollon pilotti sähköisiin palveluihin (aluksi sosiaalinen media) liittyen. Arvioidaan v. 2017 aikana soveltuuko myös perusopetusikäisille.	Palveluesimies, henkilöstö	●	(etenee suunnitellusti) Tukea toiseen sivusto on käytössä ja sitä päivitetään säännöllisesti. Sivusto ei sovellu sellaisenaan perusopetusikäisillä. Muita sosiaalisen median kanavia selvittää myöhemmin.	Hyvinvointiohjelma
	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	Yhteisöllisen oppilas- ja opiskelijahuollon kehittäminen. Ongelmien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen painottuvan ryhmätoiminnan lisääminen. Sosiaalisen median hyödyntäminen ennaltaehkäisyssä. Osallistutaan Oda-hankkeen (omahoito ja digitaaliset arvopalvelut) oppilashuollon pilottiin Toteutetaan palvelujen kehittämisen hankkeen päätöksiä ja osallistutaan lasten ja nuorten palveluiden kehittämiseen.	Palveluesimies, asiakkuusjohtaja	●	(etenee suunnitellusti) Oda-hanke on käynnissä. Kiitos kaveruudelle- ja hyvää mieltä yhdessä -koulutuksiin osallistuminen. Erilaisia ryhmiä on toteutettu kouluilla eri teemoilla.	Hyvinvointiohjelma
	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.	Opiskelijahuollon henkilöstö osallistuu yhteistyötahona Vamos-projektiin.	Palveluesimies, asiakkuusjohtaja	●	(etenee suunnitellusti) Palvelupäällikkö on osallistunut Vamos-hankkeen suunnittelupalaveriin. Opiskelijahuollon henkilöstö tekee asiakastapauksissa yhteistyötä Vamos-hankkeen puitteissa.	Hyvinvointiohjelma
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Osallistutaan sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämiseen liittyviin työryhmiin.	Palveluesimiehet, asiakkuusjohtaja	●	(etenee suunnitellusti) Kasvatusjohtaja on mukana maakunnan Hyte-työryhmässä. Palvelupäällikkö on mukana Kuopion Lape-hankkeessa.	Hyvinvointiohjelma

Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	Käydään läpi työnjako ja kumppanuudet järjestöjen ja kaupungin muiden palveluiden kanssa.	Palveluesimies, asiakkuusjohtaja	●	(etenee suunnitellusti) MLL: n kanssa on laadittu kumppanuussopimus.	Palveluja hankintaohjelma
---	---	---	----------------------------------	---	---	---------------------------

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

6. Tasapainoinen talous

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Osallistutaan toimitilastrategian laadintaan.	Asiakkuusjohtaja, palveluesimiehet	■	(etenee hitaasti tai osittain) Strategian laadinta ei ole vielä alkanut. Tilarveselvitys on laadittu oppilashuollon osalta.	Tuottavuusohjelma

8. Määrätietoinen johtaminen

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö		Seuranta 31.12.	Ohjelma
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot vähenevät, HTV paranee.	Järjestetään työnhajausta ja mahdollistetaan täydennyskoulutus määrärahojen, koulutussuunnitelman ja työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti.	Palveluesimiehet, asiakkuusjohtaja	●	(etenee suunnitellusti) Edetään suunnitelmien mukaisesti. Esimerkiksi suunnitelma työterveyshuollon kanssa on tehty, työhyvinvointisuunnitelma päivitetty ja sähköinen terveystarkastus toteutettiin henkilöstölle.	Henkilöstöohjelma
Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yrityselämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Osallistutaan kaupunkistrategian uusimiseen.	Palveluesimiehet, asiakkuusjohtaja	●	(etenee suunnitellusti) Kasvatusjohtaja ja palvelupäälliköt ovat osallistuneet strategiaseminaariin.	

SELONTEKO VUODEN 2017 HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN JA KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUEEN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista, tavoitteet saavuttavaa, päätösten perusteena oleva tieto riittävää ja luotettavaa. Tarkoituksena on myös, että ja lakeja, säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuutta sekä voimavaroja turvataan. Sisäinen valvonta on varmistamistyötä, joka on toimialan johdon tekemää tai johdon lukuun tehtyä.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten ja määräysten noudattamisessa ei ole havaittu oikeusseuraamuksia aiheuttaneita ongelmia. Palvelualueiden toimintasääntöä on tarkistettu vastaamaan muuttunutta organisaatiota ja vastuista. Tiedotusta ja ohjausta on annettu myös kohdennetusti. Asioiden valmistelussa on korostunut yhteistyö ja vuorovaikutus. Vuoden 2017 viranhaltijapäätösten julkisuuden ja verkkojulkaiseminen ei ole aiheuttanut palvelualueilla ongelmaa eikä poikkeamia yhteisesti sovitusta ja valtakunnallisista käytännöistä ja määräyksistä.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen sekä varojen käyttö

Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta tai poikkeamista sekä niiden johdosta tehdyistä toimista on kerrottu vuoden 2017 talouden ja toiminnan seurantaraporteissa.

Talousarviomuutoksia kuluvana vuonna on esitetty molemmilla palvelualueilla mm. hanketoiminnan osalta, joilla ei ole ollut vaikutusta toimintakatteeseen..

Toimintakatteeseen vaikuttava talousarviomuutos oli kasvun ja oppimisen palvelualueella: varhaiskasvatuspalveluiden toimintatulojen alitus ja toimintakulujen ylitys. Toimintatulojen alitus johtui varhaispalvelumaksujen alenemisesta 1.3.2017 lukien, jota ei ehditty huomioimaan vuoden 2017 talousarviossa. Toimintakulujen ylitys johtuu lähinnä siitä, että talousarvioon asetettu kiky-säästötavoite (työajan pidentäminen) ei toteutunut.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen vuoden 2017 toimintakatteen toteutuma on 98,4 % ja kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintakatteen toteutuma on 99,5 % ja ilman tilinpäätöskirjausvaiheessa tulleita hyvityksiä (Servica/ ateriapalvelut ja Kaupunkiympäristön palvelualue/koulukuljetussopimus), toteutuma olisi ollut 99,8 %.

Riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan suunnitelma on laadittu ja suunnitelma on hyväksytty hyvinvoinnin edistämisen ja kasvun ja oppimisen lautakunnissa.

Sisäisen valvonnan suunnitelmaa on toteutettu lautakunnassa hyväksytyjen painopisteiden mukaisesti.

Vuoden 2017 sisäisen valvonnan tavoitteita ja painopistealueita olivat talouden ennustaminen ja raportointi, käyttösuunnitelmiin sisältyvien tuottavuus- ja säästötoimenpiteiden eteneminen ja raportointi, käyttöön otettaviin ja suunniteltuihin tuottavuus- ja säästötoimenpiteisiin liittyvät vaikutusarvioinnit, sopimushallinta sekä hankintakäytännöt.

Talouden ennustaminen ja raportointi

Talouden toteutumatilanne ja loppuvuoden ennuste laaditaan yhdessä asiakkuus- ja palvelupäälliköiden kanssa kuukausittain kirjanpitokauden päätyttyä.

Käyttösuunnitelmiin sisältyvien tuottavuus- ja säästötoimenpiteiden eteneminen ja raportointi

Kiky-sopimuksen (työajan pidennyksen vaikutus) säästövaatimus ei varhaiskasvatuspalvelujen osalta toteutunut, tästä on raportoitu koko vuoden kuukausienusteissa.

Käyttöön otettaviin ja suunniteltuihin tuottavuus- ja säästötoimenpiteisiin liittyvät vaikutusarvioinnit

Vaikutusarvioinnit on laadittu.

Sopimushallinta

Sopimuksista suurin osa löytyy myös D360-järjestelmästä.

Hankintakäytännöt

Hankintoja suorittavalla henkilöstöllä on järjestetty koulutusta.

Omaisuuksien hankinta ja luovuttaminen

Tilikauden aikana ei ole todettu hankinnoissa, omaisuuden luovuttamisessa tai käyttöarvossa menetyksiä, merkittäviä arvon alennuksia tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Sopimustoiminta

Sisäisessä valvonnassa ei ole todettu sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seurauksia toiminnalle. Työ- ja virkaehtosopimusten noudattamisessa ja tulkintatilanteissa ei ole ollut poikkeavaa vuoden 2017.

Oma arvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta ja kehittämistarpeista:

Hyvinvoinnin edistämisen ja kasvun ja oppimisen palvelualueen johto katsoo, että sisäisen valvonta on pääosin hyvällä tasolla.

Eniten parantamista ja kehittämistä vaativat seuraavat asiat, jotka huomioidaan vuoden 2018 sisäisen valvonnan suunnitelmassa:

- henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen. Valvonnan kehittymistä edesauttaa avain- ja palveluprosessi sekä työyhteisötasoisten työhyvinvointisuunnitelmien laadintaedellytys vuodelle 2018.
- asiakasmäärän kasvun vaikutusten ennakointi (varhaiskasvatus, perusopetus)
- tiedottamisen kehittämisen tarve erilaisten häiriötilanneviestinnän osalta on huomioitu ja viestintää tullaan kehittämään vuoden 2018 aikana.

Mittaristo 2017

Juankoski sisältyy ks-2017 mittaritietoihin

Avainprosessi: Varhaiskasvatuspalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2015	TP 2016	KS 2017	TP 2017	Muutos tp17/16
Kunnallinen	Lasten määrä *)	3 899	3 938	4 177	4 099	161
päiväkotihoido	Päiväkotien täyttöaste					0
	- haja-asutusalueen täyttöaste	90	85	90	92	7
	- taajama-alueen täyttöaste	97	97	97	96	-1
	Bruttokustannus €/lapsi	-12 527	-12 826	-12 276	-12 719	107
	Nettokustannus €/lapsi	-11 053	-11 381	-10 855	-11 327	54
	Päivähoidon tilojen määrä m ²	37 429	38 977	41 820	41 619	2 642
	Tilojen määrä m ² /lapsi	10	10	10	10	0
Yksityinen	Lasten määrä	667	787	871	934	147
päiväkotihoido	Nettokustannus €/lapsi	-7 960	-8 335	-8 228	-8 588	-253
Kunnallinen	Lasten määrä *)	476	483	540	493	10
perhepäivähoito	Bruttokustannus €/lapsi	-10 986	-11 316	-11 450	-11 357	-41
	Nettokustannus €/lapsi	-9 409	-9 737	-9 534	-9 867	-130
Yksityinen	Lasten määrä	91	74	73	68	-6
perhepäivähoito	Nettokustannus €/lapsi	-5 489	-5 972	-6 056	-5 707	265
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä:		5 133	5 282	5 661	5 594	312
- josta alle 3 vuotiaiden määrä		1 266	1 291	-	1 342	51
Varhaiskasvatuksen osallistumis-% (0-6 v)		61,49	62,83	-	64,23	1,40
Avoimet	Lasten määrä	660	730	750	665	-65
varhaiskasvatuspalvelut	Bruttokustannus €/lapsi	-900	-1 069	-889	-1 177	-108
Kotihoidon ja yks. hoidon tuki Kelalle	Lasten määrä	1 840	1 770	1 863	1 778	8
	Nettokustannus €/lapsi	-3 097	-3 128	-3 063	-3 111	17

Lasten määrä on kuukausittain hoidossa olevien lasten keskiarvo.

Kunnallisen ja yksityisen päivähoito hintoja verrattaessa on otettava huomioon, että kunnallisen hoidon hintaan kuuluu palvelualuekokonaisuuden suunnittelu- ja hallintokustannukset, vuoro- ja iltahoito, loma-aikainen hoito, järjestämisvelvoitteen täyttäminen sekä erityistä tukea tarvitsevien lasten tukipalvelut, joita yksityisellä palveluntuottajalla ei ole.

Avainprosessi: Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2015	TP 2016	KS 2017	TP 2017	Muutos tp17/16
Perusopetus	Oppilasmäärä 20.9.	9 909	9 920	10 470	10 438	518
	Erityisen tuen oppilaiden osuus oppilasmäärästä % *	6,1 %	5,8 %	6,0 %	6,0 %	0
	Luokkamutoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä % *	4,3 %	3,8 %	4,0 %	4,0 %	0
	Bruttokustannus €/oppilas, kaikki vuosiluokat	-9 270	-9 301	-9 337	-9 230	71
	Nettokustannus €/oppilas, vähennetty hankerahoitus	-9 010	-9 096	-9 170	-9 127	-31
	Opetusryhmän keskikoko 1-6 luokilla *	17,2	17,3	17,2	17,2	0
	Opetusryhmän keskikoko 7-9 luokilla *	18,3	18,0	18,3	18,3	0
	Yleisopetuksen tuntimäärä/oppilas *	1,72	1,73	1,72	1,72	0
	Perusopetuksen tilojen määrä m ²	130 843	132 922	137 047	137 222	4 300
	Tilojen määrä m ² /oppilas	13	13	13	13	0
Nuorisopalvelut	Asiakaskäyntien lukumäärä	214 418	210 454	215 000	213 000	2 546
	Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	458	193	400	200	7
	Bruttokustannus €/asiakaskäynti	-16	-16	-16	-16	0
	Nuorisopalveluiden tilojen määrä m ²	10 338	9 364	9 281	9 281	-83

Perusopetuksen bruttokustannuksissa ei ole huomioitu kotikuntakorvausmenoja.

* Tunnusluvut on otettu Kouluikkunan tiedoista. Ryhmäkokolaskennassa on otettu huomioon joissakin aineissa käytettävät jako- ja hanketunnit, jotka pienentävät varsinaisia luokkakokoja. Kuopion kouluverkko on alueellisesti laaja ja oppilasmäärissä on alueittain suuria eroja, minkä vuoksi myös opetusryhmien koko vaihtelee alueellisesti. Vuoden 2017 toteutumatiiedot saadaan vasta alkusyksystä 2018.

Avainprosessi: Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2015	TP 2016	KS 2017	TP 2017	Muutos tp17/16
Lukiokoulutus	Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 284	2 399	2 355	2 431	32
	Kahden tutkinnon koulutuksen opisk.määrä	250	250	250	236	-14
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	53 %	53 %	53 %	53 %	0 %
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	51 %	50 %	52 %	52 %	2 %
	Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	22 %	28 %	25 %	25 %	-3 %
	Ensisijaisten hakijoiden määrä/lukioiden aloituspaikat	113	112	112	122	10
	Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä	2 390	2 390	2 390	2 390	0
	Bruttokustannus €/opiskelija, kaikki vuosikurssit *	-7 240	-6 840	-7 160	-7 099	-259
	Lukioiden tilojen määrä m ²	19 903	18 925	19 644	19 708	783
	Tilojen määrä m ² /opiskelija	9	8	8	8	0

Avainprosessi: Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2015	TP 2016	KS 2017	TP 2017	Muutos tp17/16
Koulupsykologipalvelut	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	7 %	9 %	8 %	9,8 %	1 %
	Oppilaita/koulupsykologi	1 267	1 222	1 222	1 179	-43
	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	7 %	11 %	9 %	12,5 %	2 %
	Lukion opiskelijoita/psykologi	1 455	1 698	1 698	1 541	-157
	Psykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	6 %	8 %	7 %	9,4 %	1 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/psykologi	1 455	1 543	1 534	1 428	-115
Koulukuraattoripalvelut	Koulukuraattoripalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	9 %	9 %	9 %	9,6 %	1 %
	Oppilaita/koulukuraattori	1 327	1 265	1 265	1 231	-34
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	2 %	6 %	5 %	6,9 %	1 %
	Lukion opiskelijoita/kuraattori	1 455	2 122	2 122	1 401	-721
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	13 %	13 %	11 %	14,0 %	1 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/kuraattori	1 455	1 158	1 150	1 187	29

		TP 2015	TP 2016	KS 2017	TP 2017	Muutos tp17/16
Kasvun ja oppimisen palvelualue						
Henkilöstömittarit	Kokonaistyöaika (ilman työllistämistä)	2 242	2 309	2 400	2 405	97
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	14,4	15,3	14	15,3	0,0

HENKILÖSTÖSEURANTA

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

	MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN HTV			
	TOTEUMA	TOTEUMA	MUUTOS	MUUTOS
	12/2016 HTV	12/2017 HTV	2016/2017 HTV	%
Varhaiskasvatuspalvelut	1 039,3	1 084,0	44,7	4 %
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	1 045,1	1 096,6	51,5	5 %
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	163,3	171,4	8,1	5 %
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	39,0	30,1	-8,9	-23 %
Johdon tukipalvelut	21,8	23,2	1,4	6 %
YHTEENSÄ	2 308,5	2 405,3	96,8	4 %

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

	EROTUS HENKILÖSTÖSUUNNITELMAAN			
	TOTEUMA	SUUNNITELMA	EROTUS	TOTEUMA
	12/2017 HTV	12/2017 HTV	HTV	%
Varhaiskasvatuspalvelut	1 084,0	1 049,0	35,0	103 %
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	1 096,6	1 130,0	-33,4	97 %
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	171,4	171,1	0,3	100 %
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	30,1	28,0	2,1	108 %
Johdon tukipalvelut	23,2	21,9	1,3	106 %
YHTEENSÄ	2 405,3	2 400,0	5,3	100 %

SAIRAUSPOISSAOLOT

	Kal.pv/HTV	Kal.pv/HTV	MUUTOS	MUUTOS
	12/2016	12/2017	2016/2017	%
Varhaiskasvatuspalvelut	18,5	18,0	-0,5	-3 %
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	13,3	14,2	0,9	7 %
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	10,2	7,2	-3	-29 %
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	9,8	6,2	-3,6	-37 %
Johdon tukipalvelut	4,4	12,2	7,8	177 %
Kasvun ja oppimisen palvelual.	15,3	15,3	0	0 %
Ydinkaupunki	17,2	17,5	0,3	2 %

VUONNA 2017 ELÄKKEELLE SIIRTYNEIDEN MÄÄRÄ

	Hlöä	
Varhaiskasvatuspalvelut	25	22 vanhuuseläke, 3 työkyvyttömyyse.
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	27	23 vanhuuseläke, 4 työkyvyttömyyse.
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	7	6 vanhuuseläke, 1 työkyvyttömyyse.
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut		
Johdon tukipalvelut		
YHTEENSÄ	59	

**Kasvun ja oppimisen
palvelualue**

KUOPIO

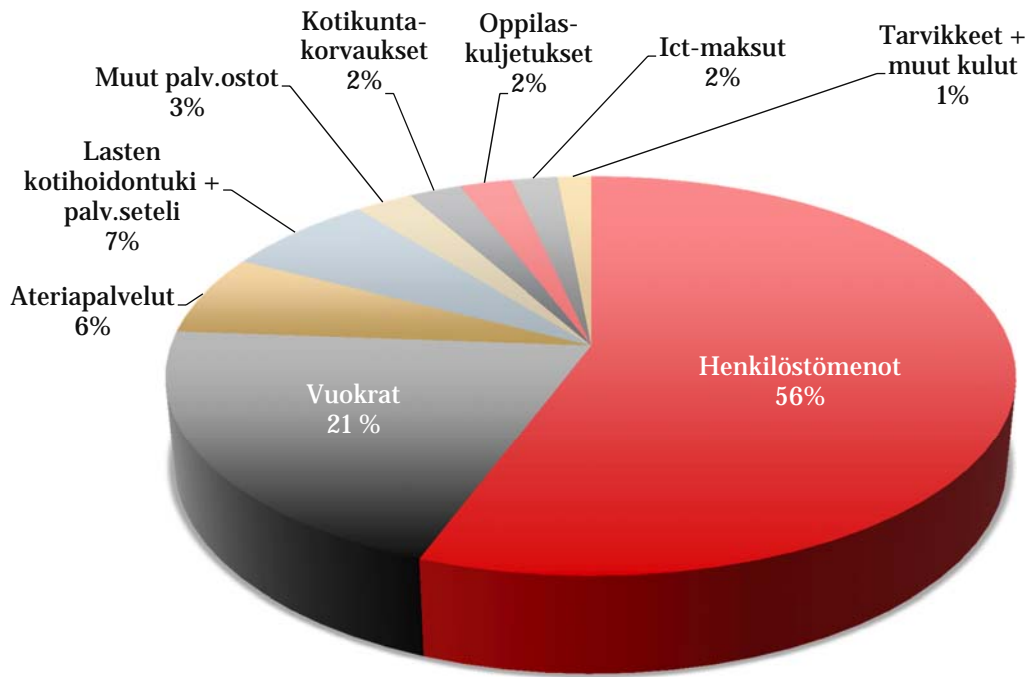
VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖS
Kustannustietoja

**KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE
KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN VUOSI 2017**

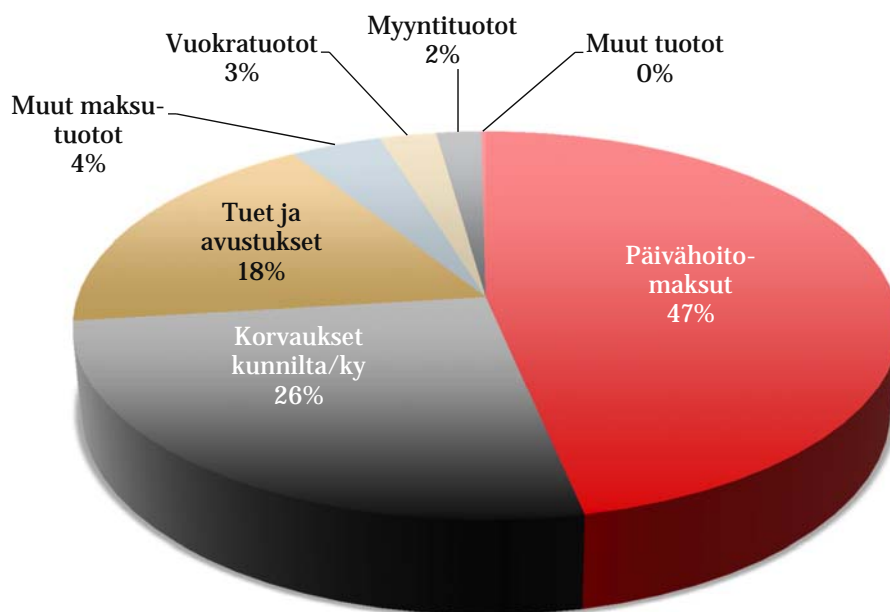
Tilinpäätös

		TA-2017 + tamut €	Toteuma 1.1.-31.12. €	Erotus €	Toteuma % Lask.=100 %	Edell. vuosi 1.1.-31.12.	Muutos % 2016/2017
VARHAIS- KASVATUS- PALVELUT	Toimintatuotot	6 839 390	6 766 956	-72 434	98,9 %	6 884 907	-1,7 %
	Henkilöstökulut	-39 682 855	-39 687 067	-4 212	100,0 %	-38 982 325	1,8 %
	Muut kulut	-32 705 416	-32 896 447	-191 031	100,6 %	-30 381 393	8,3 %
	Toimintakulut yht.	-72 388 271	-72 583 515	-195 244	100,3 %	-69 363 718	4,6 %
	Toimintakate	-65 548 881	-65 816 559	-267 678	100,4 %	-62 478 812	5,3 %
PERUSOPETUS- PALVELUT	Toimintatuotot	4 675 669	4 844 040	168 371	103,6 %	5 113 900	-5,3 %
	Henkilöstökulut	-54 958 990	-54 747 676	211 314	99,6 %	-53 184 251	2,9 %
	Muut kulut	-46 345 719	-45 672 387	673 332	98,5 %	-42 884 635	6,5 %
	Toimintakulut yht.	-101 304 709	-100 420 063	884 646	99,1 %	-96 068 886	4,5 %
	Toimintakate	-96 629 040	-95 576 024	1 053 016	98,9 %	-90 954 987	5,1 %
NUORISO- PALVELUT	Toimintatuotot	398 693	395 712	-2 981	99,3 %	393 401	0,6 %
	Henkilöstökulut	-1 495 324	-1 538 587	-43 263	102,9 %	-1 379 420	11,5 %
	Muut kulut	-2 179 567	-2 175 045	4 522	99,8 %	-2 243 413	-3,0 %
	Toimintakulut yht.	-3 674 891	-3 713 632	-38 741	101,1 %	-3 622 833	2,5 %
	Toimintakate	-3 276 198	-3 317 921	-41 723	101,3 %	-3 229 432	2,7 %
LUKIO- PALVELUT	Toimintatuotot	856 400	817 995	-38 405	95,5 %	826 114	-1,0 %
	Henkilöstökulut	-11 299 167	-11 257 437	41 730	99,6 %	-10 847 992	3,8 %
	Muut kulut	-6 052 395	-5 999 312	53 083	99,1 %	-5 562 028	7,9 %
	Toimintakulut yht.	-17 351 562	-17 256 749	94 813	99,5 %	-16 410 020	5,2 %
	Toimintakate	-16 495 162	-16 438 754	56 408	99,7 %	-15 583 906	5,5 %
TOISEN ASTEEN YHTEISTYÖ	Toimintatuotot	447 000	452 095	5 095	101,1 %	512 680	-11,8 %
	Henkilöstökulut	-249 784	-255 904	-6 120	102,4 %	-272 330	-6,0 %
	Muut kulut	-197 216	-195 547	1 669	99,2 %	-240 350	-18,6 %
	Toimintakulut yht.	-447 000	-451 450	-4 450	101,0 %	-512 680	-11,9 %
	Toimintakate	0	645	645		0	
KASVUN JA OP- PIMISEN TUEN PALVELUT	Toimintatuotot	28 550	20 685	-7 865	72,5 %	29 326	-29,5 %
	Henkilöstökulut	-1 542 990	-1 495 810	47 180	96,9 %	-1 926 725	-22,4 %
	Muut kulut	-267 989	-202 136	65 853	75,4 %	-5 179 025	-96,1 %
	Toimintakulut yht.	-1 810 979	-1 697 947	113 032	93,8 %	-7 105 750	-76,1 %
	Toimintakate	-1 782 429	-1 677 262	105 167	94,1 %	-7 076 423	-76,3 %
TUKIPALVELUT	Toimintatuotot	115 973	121 966	5 993	105,2 %	140 497	-13,2 %
	Henkilöstökulut	-1 217 910	-1 269 199	-51 289	104,2 %	-1 247 376	1,7 %
	Muut kulut	-783 587	-678 377	105 210	86,6 %	-688 054	-1,4 %
	Toimintakulut yht.	-2 001 497	-1 947 576	53 921	97,3 %	-1 935 430	0,6 %
	Toimintakate	-1 885 524	-1 825 610	59 914	96,8 %	-1 794 932	1,7 %
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELU- ALUE YHT.	TOIMINTATUOTOT	13 361 675	13 419 448	57 773	100,4 %	13 900 824	-3,5 %
	Henkilöstökulut	-110 447 020	-110 251 681	195 339	99,8 %	-107 840 419	2,2 %
	Muut kulut	-88 531 889	-87 819 251	712 638	99,2 %	-87 178 898	0,7 %
	TOIMINTAKULUT	-198 978 909	-198 070 932	907 977	99,5 %	-195 019 316	1,6 %
	TOIMINTAKATE	-185 617 234	-184 651 484	965 750	99,5 %	-181 118 492	2,0 %

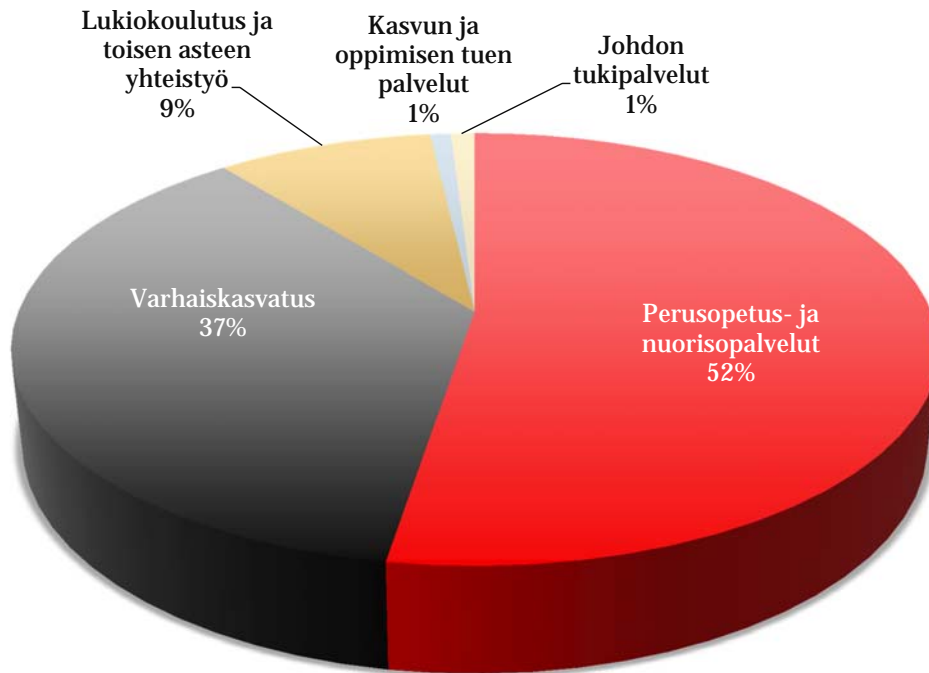
Kasvun ja oppimisen palvelualueen menorakenne 2017 (-198 070 932 €)

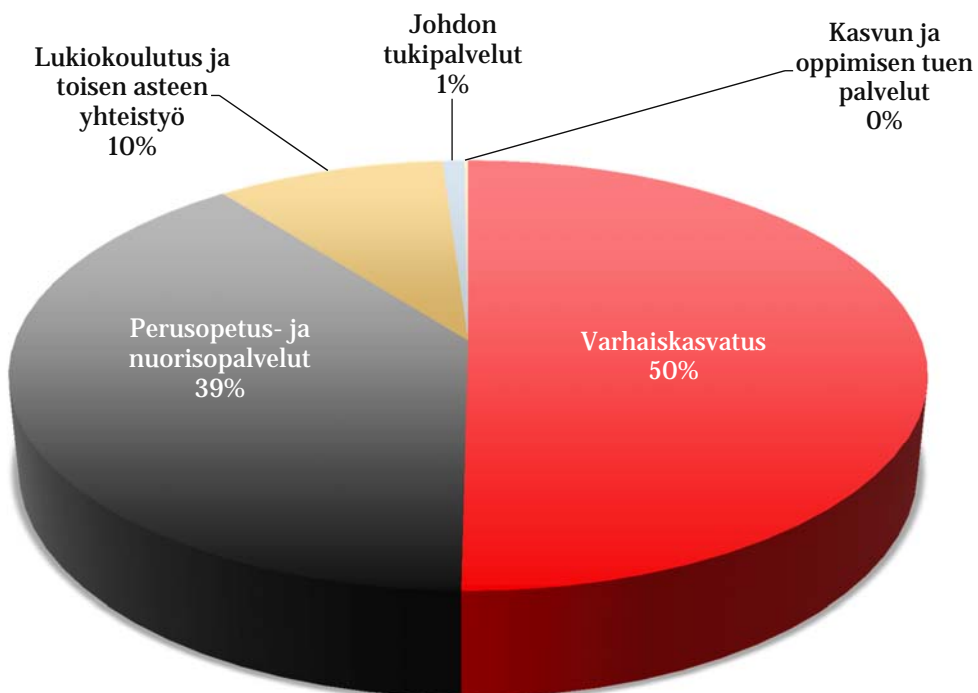
Kasvun ja oppimisen palvelualueen tulorakenne 2017 (13 419 448 €)

Avainprosessien toteutumien menot 2017 (-198 070 932 €)

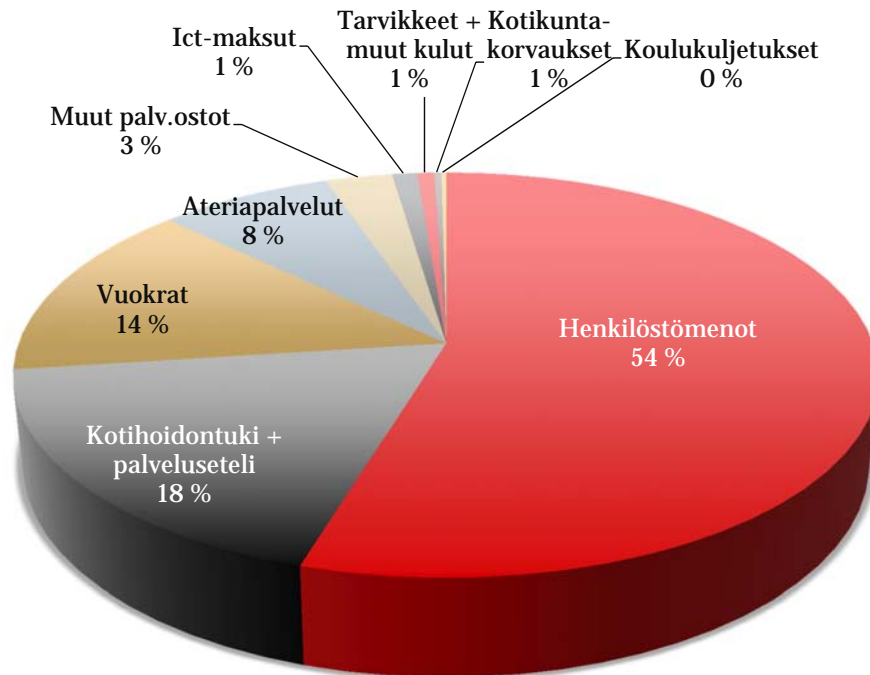

Avainprosessien toteutumien tulot 2017 (13 419 448 €)

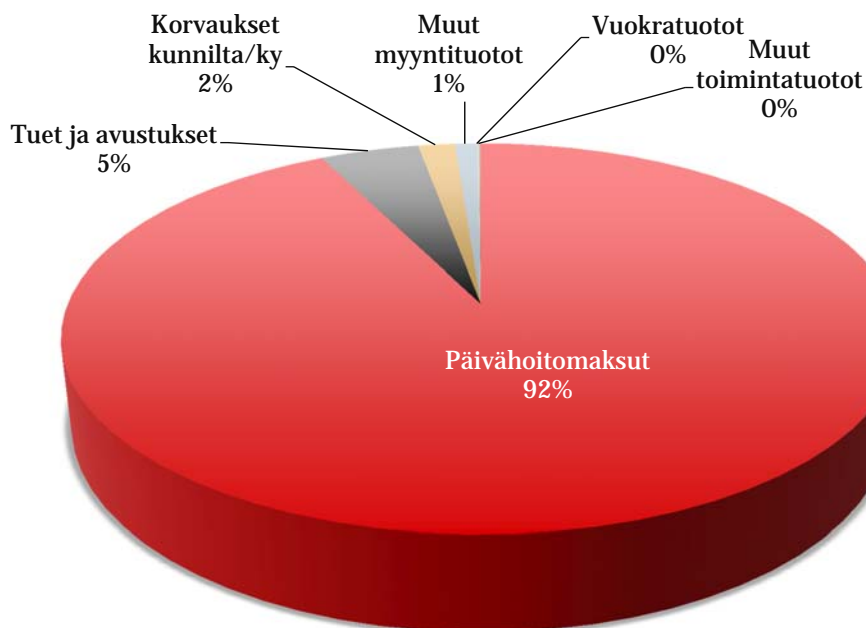
Varhaiskasvatuspalvelujen menorakenne

2017 (-75 583 515 €)

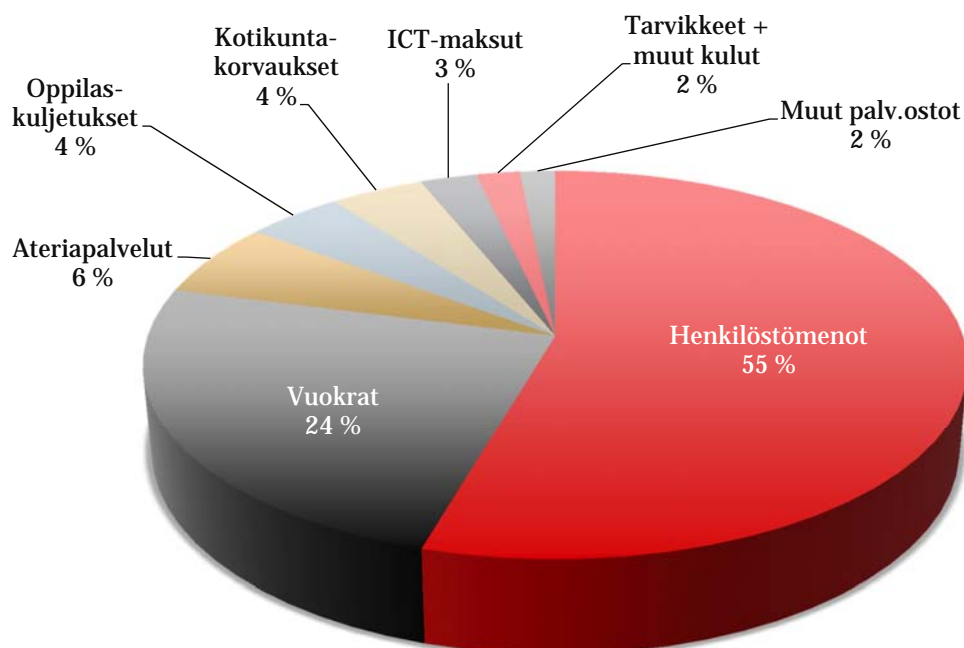

Varhaiskasvatuspalvelujen tulorakenne

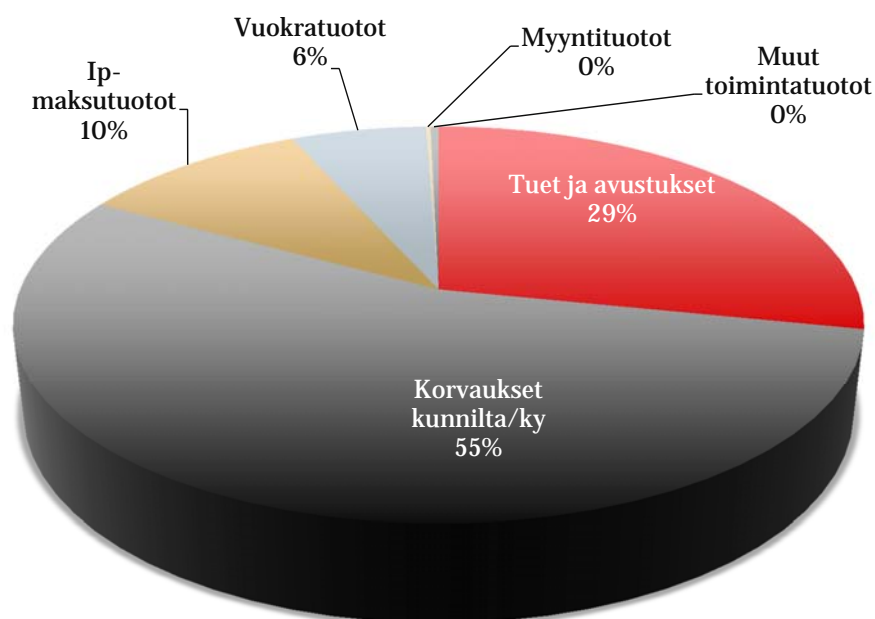
2017 (6 766 956 €)

Perusopetuspalvelujen menorakenne 2017 (-100 420 063 €)

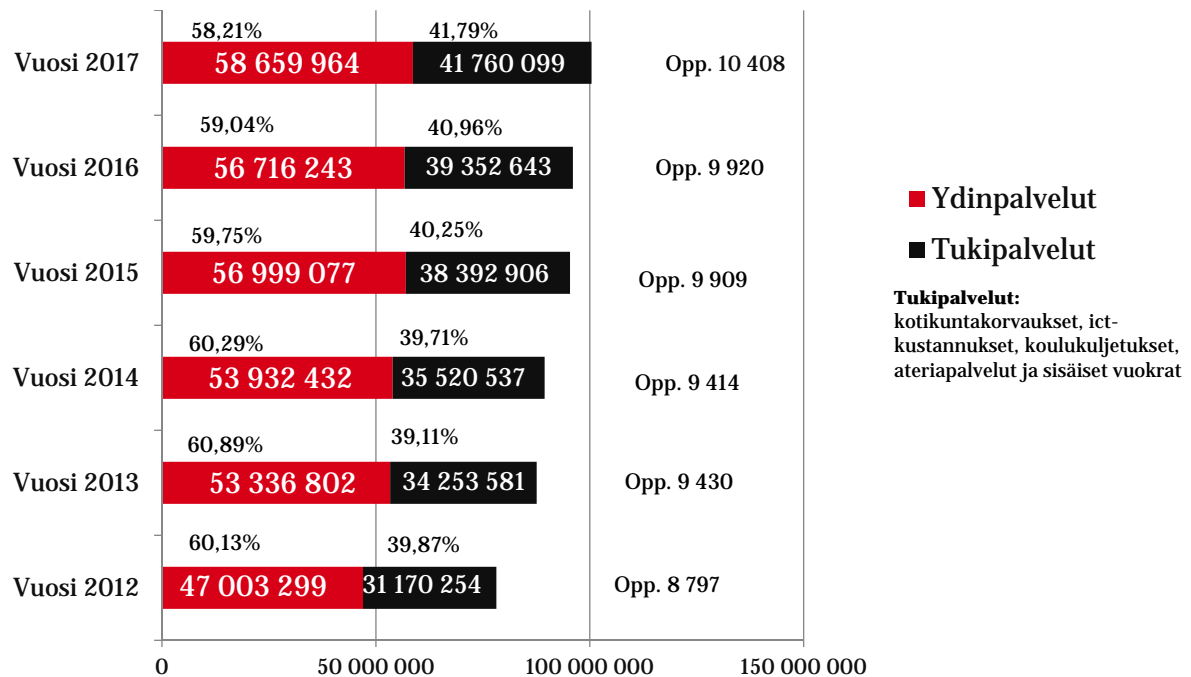
Perusopetuspalvelujen tulorakenne 2017 (4 844 040 €)

PERUSOPETUKSEN KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN NS. YDIN- JA TUKIPALVELUIHIN

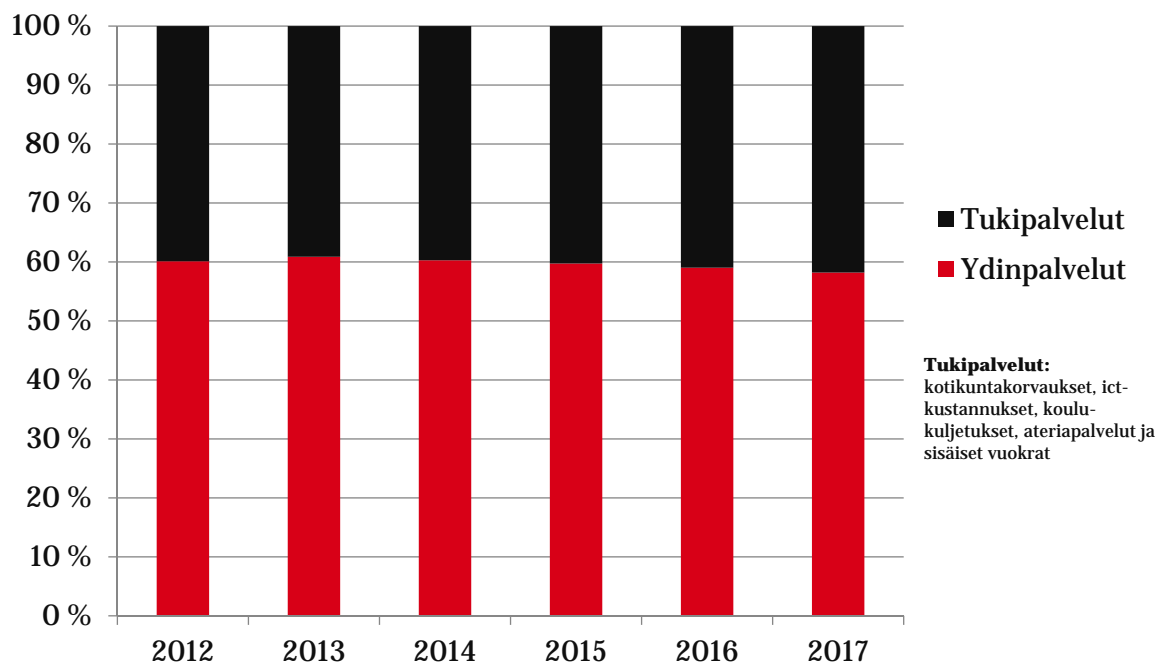
vv. 2012-2017 (oppilasmäärä 20.9. tilasto)

PERUSOPETUKSEN KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN NS. YDIN- JA TUKIPALVELUIHIN

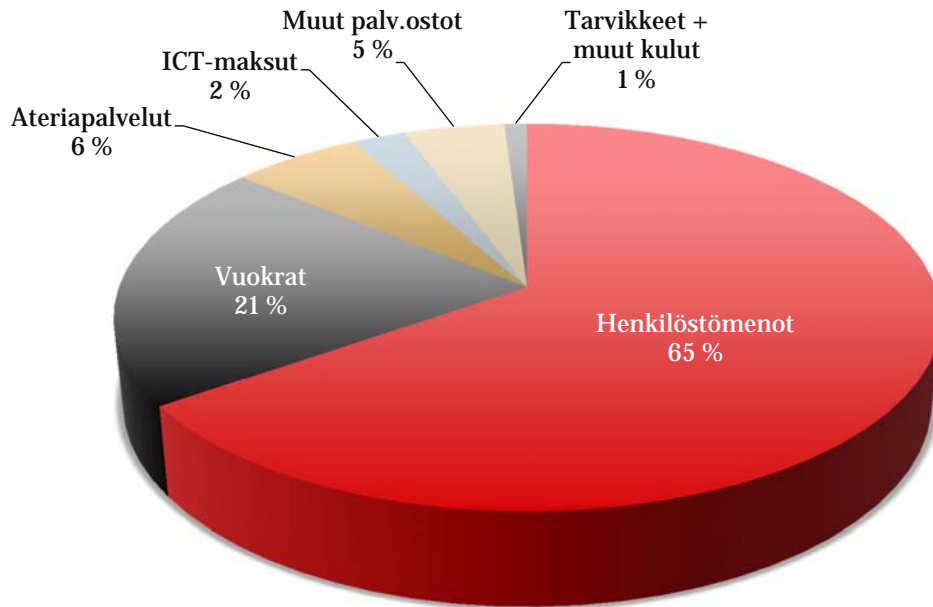

vv. 2012-2017

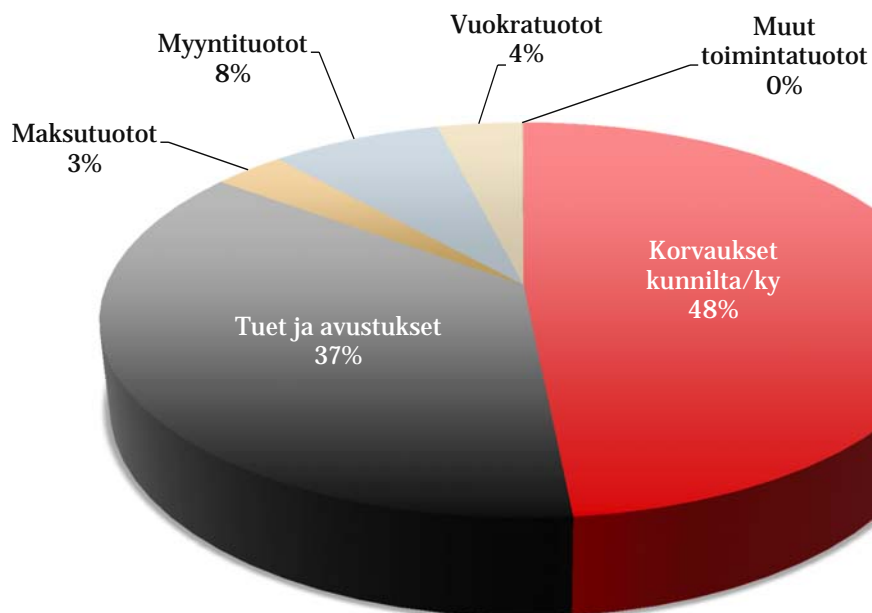
Lukiokoulutuksen menorakenne

2017 (-17 256 749 €)

Lukiokoulutuksen tulorakenne

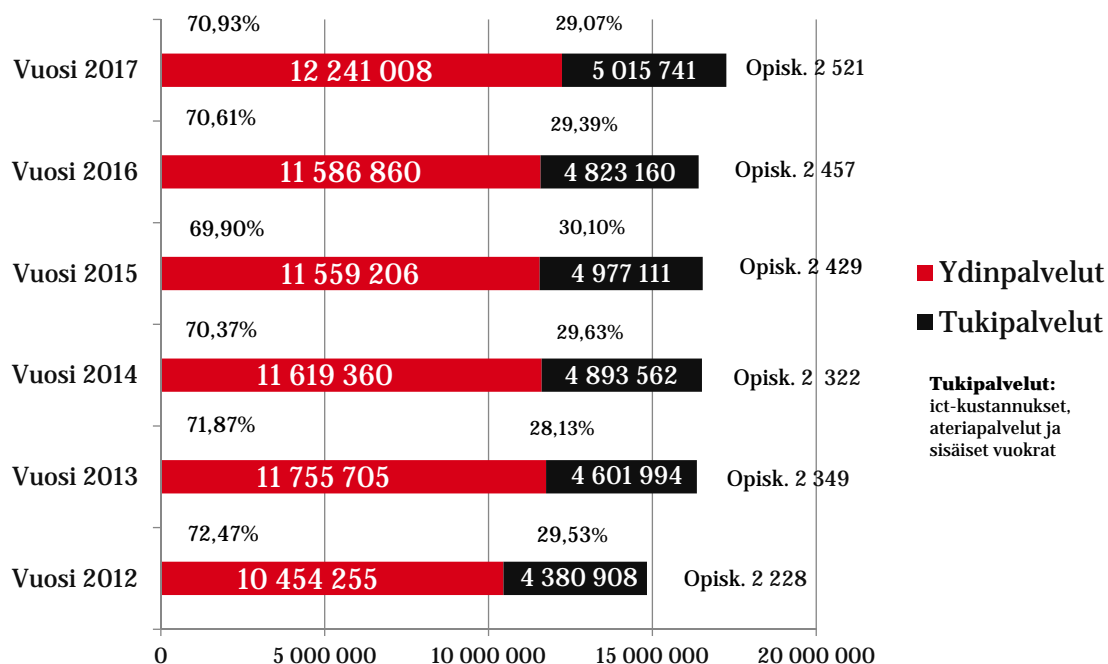
2017 (817 995 €)

LUKIOKOULUTUKSEN KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN NS. YDIN- JA TUKIPALVELUIHIN

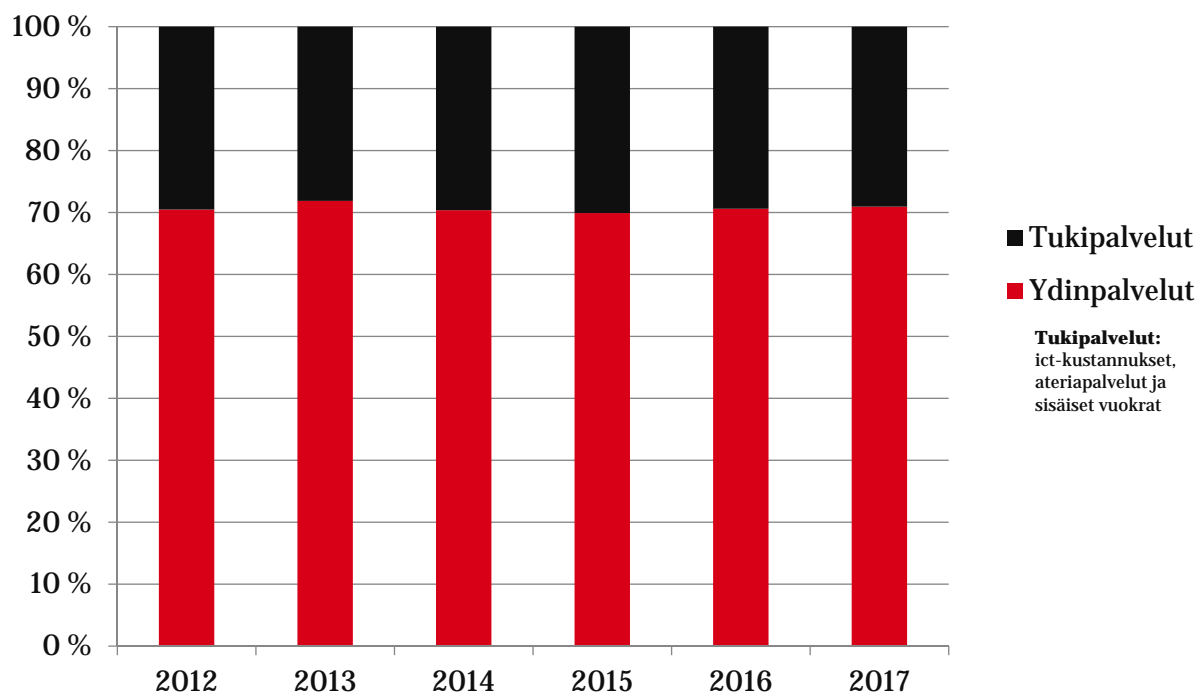
vv. 2012-2017 (oppilasmäärä 20.9. tilasto, ei sisällä aineopiskelijoita)

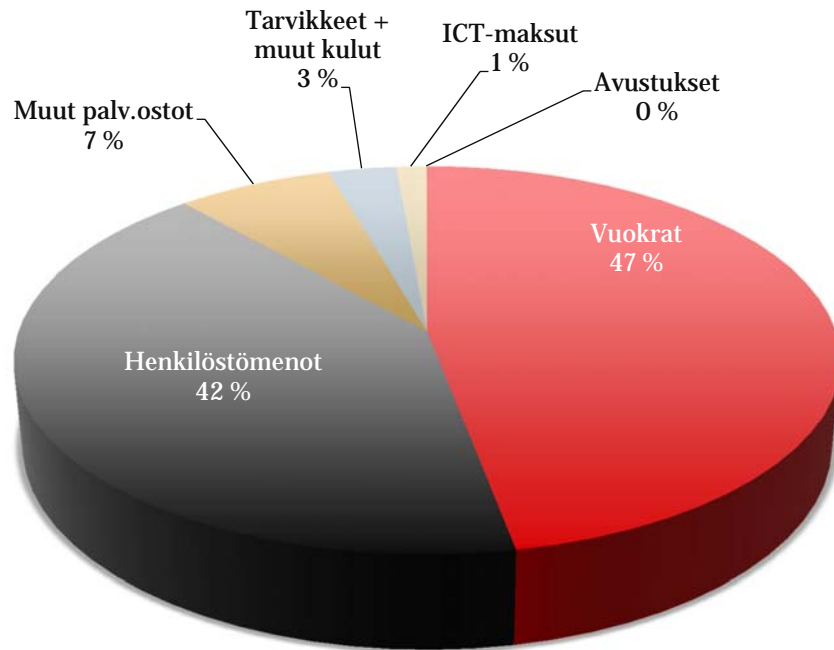
LUKIOKOULUTUKSEN KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN NS. YDIN- JA TUKIPALVELUIHIN

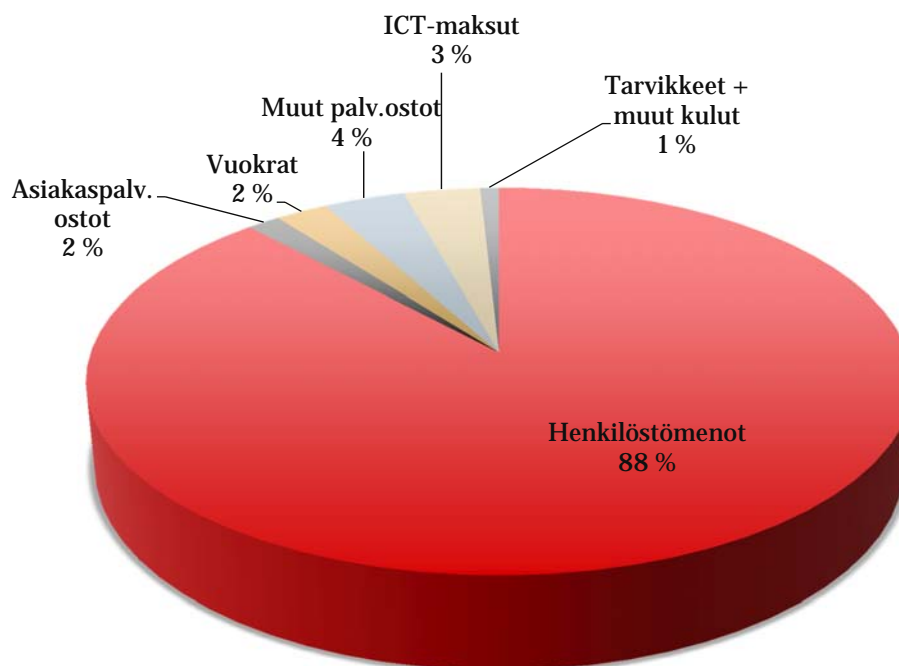
vv. 2012-2017

Nuorisopalvelujen menorakenne 2017 (-3 713 632 €)

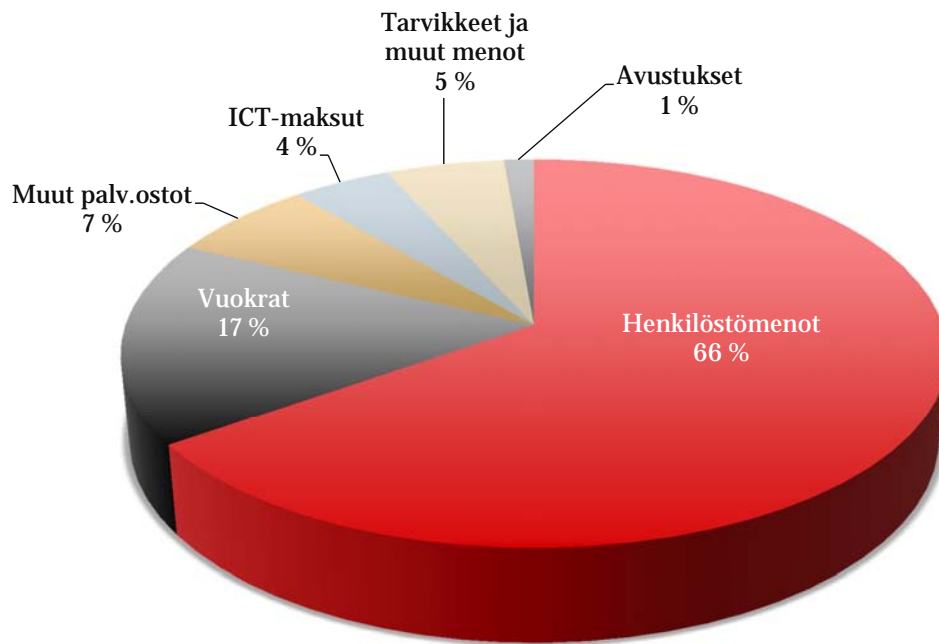

Kasvun ja oppimisen tuen menorakenne 2017 (-1 697 947 €)

Johdon tukipalvelujen menorakenne

2017 (-1 947 576 €)

Kuopion perusopetuksen oppilaskohtaiset menot kouluittain vuoden 2017 tilinpäätöksen mukaisesti

Yli keskiarvon 8 540 €/opp olevia kouluja 22 kpl joissa 3 571 oppilasta

Alle keskiarvon 8 540 €/opp olevia kouluja 19 kpl joissa 6 895 oppilasta

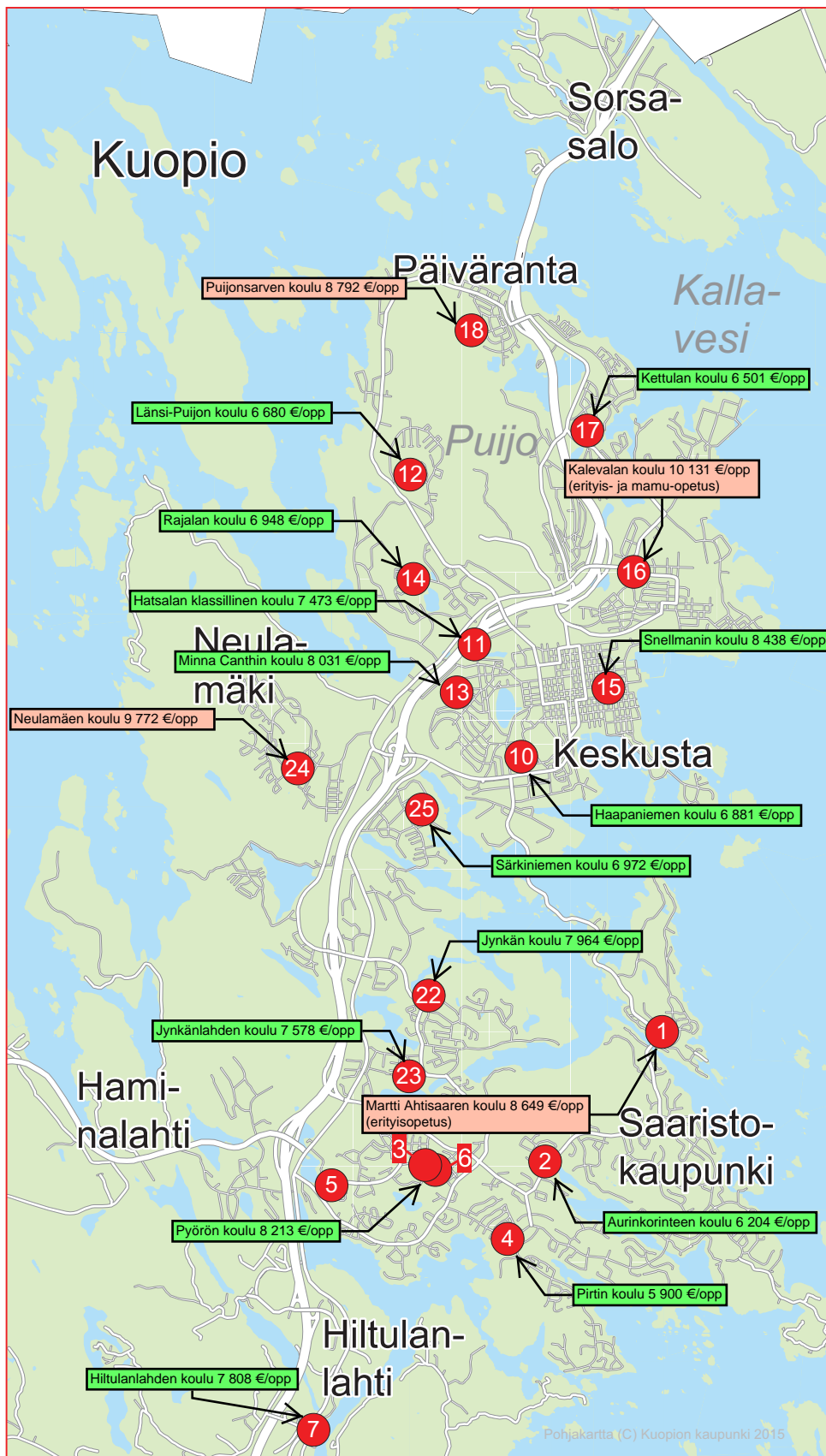

Pohjakartta (C) Kuopion kaupunki 2015

Kuopion perusopetuksen oppilaskohtaiset menot kouluittain vuoden 2017 tilinpäätöksen mukaisesti

Yli keskiarvon 8 540 €/opp olevia kouluja 22 kpl joissa 3 571 oppilasta

Alle keskiarvon 8 540 €/opp olevia kouluja 19 kpl joissa 6 895 oppilasta

Investointiosan seuranta 31.12.2017

KONEET JA KALUSTO

Kasvun ja oppimisen lautakunta (bruttositova)

	TA 2017 (1 000 €)	Ta muutos	Ta muutosten jälkeen	TOT 31.12. (1 000 €)	Poikkeama	Tot. %
Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	-1 350	80	-1 270	-1 251	19	98,5 %
Netto	-1 350	80	-1 270	-1 251	19	98,5 %

- Kasvun ja oppimisen palvelualueen kalustohankintoihin, suurimmat hankinnat kohdistuivat Jynkän uuden koulun ja Hatsalan koulun uuden ruokalarakennuksen kalustamiseen, lisäksi uusittiin vanhentunutta koulu- ja päiväkotikalustoa.

Kasvun ja oppimisen palvelualue, hankkeet ja projektit 01-12/2017

Projektin nimi	Vastuussa oleva yksikkö (projekti)	Aloituspvm	Loppupvm	Kaupungin rooli	III seuranta, tulot	III seuranta, menot
EUKK071 / Kalevala / European Super Skills	Perusopetuspalvelut	24.10.2017	31.12.2019	Osallisuus- tai kumppanuus	27 304	-2 124
EUKK070 / Jynkänlahti Tunnel of Time	Perusopetuspalvelut	25.8.2017	31.12.2019	Osallisuus- tai kumppanuus	22 212	-3 171
EUKK082 Erasmus+ Hatsala 2017-2019	Perusopetuspalvelut				18 364	-1 159
EUKK064 Hatsala/Healthy Sports	Perusopetuspalvelut	1.8.2016	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	14 124	-6 458
EUKK056 Pyörö/Satelliitti	Perusopetuspalvelut	1.10.2015	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	6 793	-4 838
EUKK050 Kalevala/Gera	Perusopetuspalvelut	1.11.2014	31.12.2018	Kaupungin oma projekti	6 515	-4 249
EUKK063 Pyörö/Reading in Europe	Perusopetuspalvelut	1.8.2016	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	6 109	-15 622
EUKK058 Hatsala/Kansainvälinen opetus	Perusopetuspalvelut	4.5.2016	31.5.2017	Yhteistyöprojekti	1 620	-1 600
EUKK040 Hatsalan koulu/Miettinen	Perusopetuspalvelut	1.1.2013	31.12.2017	Rahoitusprojekti	126	-2 759
EUKK061 EVS work and circus	Nuorisopalvelut	1.9.2016	30.6.2017		16 261	-20 039
EUKK062 Human rights education - stand up for your rights	Lukiokoulutus	1.9.2016	31.12.2017	Osallisuus- tai kumppanuus	22 528	-10 874
EUKK059 ICBC/Klassillinen lukio	Lukiokoulutus	1.8.2016	31.12.2016	Yhteistyöprojekti	19 783	-3 095
Varhaiskasvatus/Innostava arki	Varhaiskasvatuspalvelut	28.6.2016	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	47 651	-52 528
Osaavat opettajat - onnelliset oppijat	Perusopetuspalvelut	22.2.2017	31.12.2018	Yhteistyöprojekti	234 960	-85 191
Tasa-arvo 2	Perusopetuspalvelut	1.8.2017	31.12.2018	Yhteistyöprojekti	176 000	-93 520
Tasa-arvoa edistävät toimenpiteet	Perusopetuspalvelut	1.6.2016	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	167 176	-226 999
Minä opin kieliä!	Perusopetuspalvelut	6.3.2017	31.7.2018	Yhteistyöprojekti	150 000	-47 049
Kerhotoiminnan kehittäminen	Perusopetuspalvelut	1.9.2010	31.12.2018	Kaupungin oma projekti	120 036	-42 694
Tutoroinnilla tulevaisuuteen	Perusopetuspalvelut	13.12.2016	31.12.2017	Kaupungin oma projekti	110 500	-125 019
Osaavasti Pohjois-Savossa	Perusopetuspalvelut	1.4.2016	2.6.2017	Osallisuus- tai kumppanuus	68 879	-59 638
Teknoluokilta tulevaisuuden tekijöiksi	Perusopetuspalvelut	22.2.2017	31.12.2018		50 512	-20 343
KieKu-Kieliä Kuopiossa 2	Perusopetuspalvelut	1.7.2016	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	47 213	-49 105
Mentoroinnilla menestykseen	Perusopetuspalvelut	13.12.2016	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	40 500	-48 292
KieKu 3	Perusopetuspalvelut	22.6.2017	31.12.2018	Yhteistyöprojekti	35 000	-3 296
Liikkuva Koulu	Perusopetuspalvelut	1.8.2013	31.12.2016	Kaupungin oma projekti	28 048	-35 670
Toimintakulttuurin kehittäminen	Perusopetuspalvelut	1.8.2015	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	25 263	-98 452
Alakoulun oppimisympäristö	Perusopetuspalvelut	1.11.2014	31.12.2017	Kaupungin oma projekti	24 190	-33 462
VISIOT	Perusopetuspalvelut	22.2.2017	31.12.2018	Yhteistyöprojekti	17 360	-4 886
Koko Suomi koodaa	Perusopetuspalvelut	1.8.2015	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	10 366	-13 495
Ihan pihalla!	Perusopetuspalvelut	22.2.2017	31.12.2018	Yhteistyöprojekti	0	-3 320

Kasvun ja oppimisen palvelualue, hankkeet ja projektit 01-12/2017

Projektin nimi	Vastuussa oleva yksikkö (projekti)	Aloituspvm	Loppupvm	Kaupungin rooli	III seuranta, tulot	III seuranta, menot
Etsivä 2017	Nuorisopalvelut	1.11.2016	31.10.2017	Yhteistyöprojekti	111 350	-164 401
Savon aluekoordinointi 2017-2018	Nuorisopalvelut	1.10.2017	30.9.2018	Kaupungin oma projekti	50 360	-12 963
Po1nt projekti	Nuorisopalvelut	1.10.2012	31.12.2019	Yhteistyöprojekti	49 339	-45 721
Savon aluekoordinointi	Nuorisopalvelut	12.8.2013	30.9.2017	Kaupungin oma projekti	38 653	-38 653
Nuorten tieto- ja neuvontatyö	Nuorisopalvelut	1.9.2015	31.12.2017	Yhteistyöprojekti	24 177	-16 564
Juankosken Etsivä 2017	Nuorisopalvelut	1.1.2017	30.9.2017	Yhteistyöprojekti	23 750	-32 170
Pelissä mukana	Nuorisopalvelut	1.6.2016	31.5.2019	Yhteistyöprojekti	21 111	-7 932
Harrastetoiminta lapset/nuoret	Nuorisopalvelut	1.6.2017	31.5.2018	Yhteistyöprojekti	12 000	-4 212
Harrastustoiminta lapset/nuoret	Nuorisopalvelut	1.6.2016	31.5.2017	Yhteistyöprojekti	11 000	-5 998
KuoHu Lab	Nuorisopalvelut	1.11.2017	30.4.2020	Osallisuus- tai kumppanuus	0	-3 643
Etsivä 2018	Nuorisopalvelut				0	-24 210
Uudet oppimisen arviointitavat ja oppimispolut lukiosta yliopistoon - OPPA	Lukiokoulutus	1.8.2016	30.6.2018	Osallisuus- tai kumppanuusprojekti	205 971	-49 504
Itä-Suomen lukioista maailmalle!	Lukiokoulutus	1.7.2015	30.6.2017	Osallisuus- tai kumppanuus	86 521	-137 107
Globaali VR on osa lukiolaisen arkea	Lukiokoulutus	29.6.2017	30.6.2019	Kaupungin oma projekti	77 600	-33 623
Lukioiden alueellisen ja kansallisen kv-verkoston luominen ja osaamisen kehittäminen	Lukiokoulutus	30.6.2017	31.12.2018	Yhteistyöprojekti	17 219	59
App your school	Lukiokoulutus	1.9.2016	31.8.2019	Osallisuus- tai kumppanuus	13 847	-11 592
Virtuaalitodellisuus ja elämyksellinen oppiminen	Lukiokoulutus	1.8.2015	31.12.2017		10 355	-9 613
Kestävän kehityksen tavoitteet opintosisällöiksi itäsuomalaisissa lukioissa	Lukiokoulutus	1.9.2017	31.5.2018	Yhteistyöprojekti	4 276	
Oppinut IsoVerstas	Toisen asteen yhteistyö	1.6.2015	2.6.2017	Yhteistyöprojekti	39 871	-40 000
OppiDiga	Toisen asteen yhteistyö	1.6.2015	31.5.2017	Yhteistyöprojekti	19 408	-18 760
					2 332 199	-1 775 554